Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 132 (1882) ♦ Вівторок, 14 липня 1998 року ♦ Ціна договірна

Легше звільнити, ніж гроші платити

Боротьба з хронічною вітчизняною «хворобою» — неплатежами — знову зачепить за живе послідовників клятви Гіппократа. Міністерство охорони здоров'я обіцяє вдатися до скорочень. Новий секвестр відповідно до двох указів Президента та постанов Кабміну залишить без роботи ще 50 тисяч працівників галузі. Ще — тому що торік таке саме регулювання вже зробило безробітними 97 тисяч медиків.

Офіційне гасло, під егідою якого триває кількісне «оздоровлення» медичних бюджетних установ, звучить так: з метою запровадження режиму жорсткого обмеження державних видатків та щоб запобігти фінансової кризи. Передусім, повідомляють у прес-центрі МОЗ України, це торкнеться людей у білих халатах Волинської, Рівненської, Івано-Франківської, Кіровоградської, Тернопільської областей — там, де лікарі не отримують заробітної плати 4—8 місяців. Звісно, кількісне скорочення вплине на якість обслуговування. Вже відомо: ліжок у лікарнях залишиться лише 80 на 10 тисяч населення.

І стане ще й держава «моржевою»...

З 29 червня цього року, як відомо, на прохання української сторони роз'єднано енергосистеми України та Росії. І якщо для сусідньої країни це питання — суто технічне, то для України тут комплекс технічних, політичних і соціальних проблем, які знову буде перекладено — за звичкою і традицією — на людей.

(Закінчення на 6-й стор.).

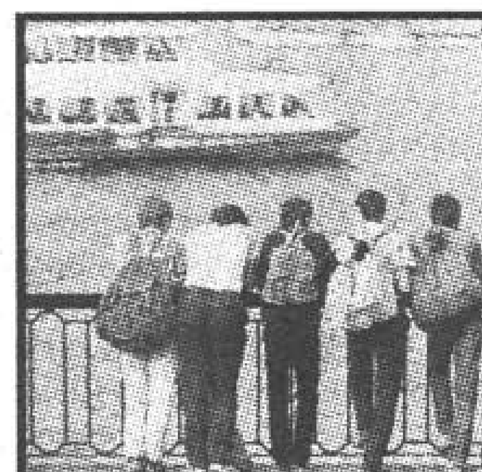
І все-таки вона крутиться

4

«Тобі здається, ніби я вмираю, але це неправда...»

11

Молодим усюди в нас дорога – і все мимо...

13

Хай прийде розумний дядько

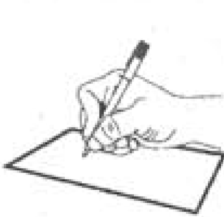
Монолог Василя Пайтини, голови колгоспу «Україна» – одного з найбагатших на Закарпатті

У селі має бути так, як у всьому світі. Виробляємо молоко. Кажуть, що найкраще в районі. А я, чим більше виробляємо молока, тим нижче опускаю голову. Чому? Дві тонни кожного дня надоюємо. Я можу продавати молоко у Мукачевому на базарі. Купуємо не одне місце, а три. По сто гривень за кожне. Це вже триста гривень щомісяця виходить. Можемо продавати по 450—500 літрів молока за день, а решта? А решту півтори тонни веземо на молокозавод у Виноградів.

(Закінчення на 5-й стор.).

День відкритого листа

Черговий день відкритого листа 21 липня ц. р. о 10-й годині проводитиметься у Чернівцях. У наступні дні акція газети триватиме у гірських Путильському та Вижницькому районах Буковини, проблемам яких і присвячується спільний захід «Голосу України», обради та облдержадміністрації.

Запрошуємо керівників області, народних депутатів України від Буковини взяти участь в акції.

Свої думки, пропозиції, зауваження щодо проблем мешканців гірських районів просимо надсилати власному кореспондентові газети Василю Бабуху за адресою: Чернівці, вул. Джамбула, 3, кв. 2. Під час проведення акції 21 липня з 10-ї до 13-ї години працюватиме «гарячий» телефон у Чернівцях — **2-63-15.**

До зустрічі на Буковині, шановні друзі!

Вода, що не несе добра

У ряді областей України протягом тижня зі шквальними вітрами пройшли зливи. На Закарпатті постраждало 18 населених пунктів Іршавського, Берегівського, Мукачівського і Виноградівського районів, підтоплено більш як 800 будинків, близько 20 тисяч га земель. На Берегівщині затоплено птахофабрику — загинуло майже 100 тис. голів неводоплавної свійської птиці. В Іршавському районі від прориву дамби під загрозою катастрофічного затоплення два села — Гать із населенням 3,2 тис. і Нове — 2 тис. осіб. Вживають заходи щодо попередження прориву дамби.

У Львівській області підтоплено 78 будинків у 58 населених пунктах, в Полтавській — близько 1000 будинків і 800 га земель. У Кременчуцькому водосховищі піднялась вода.

Зливи пройшли також в Житомирській і Тернопільській областях.

○ Заборгованість із соціальних виплат з держбюджету протягом червня зросла на 90 млн. грн., з місцевих — на 220 млн.

○ У першому кварталі 1998 року в Україні обсяг ВВП скоротився на 0,2%, порівняно з відповідним періодом минулого року, й становить 20,803 млрд. грн.

○ У Херсонській області в 1-му півріччі поточного року зафіксовано найбільше в країні падіння промислового виробництва — 15%.

P.S.

Парламентська хроніка

На всіх комітетів не вистачило

Вечірнє засідання 10 липня

Основним інтригуючим чинником вечірнього засідання було персональне визначення голів комітетів ВР. Що й казати, тут на багатьох чекало гірке розчарування. Зокрема, фракція НРУ прагнула бачити на посаді голови Комітету у закордонних справах і зв'язках з СНД екс-міністра закордонних справ Геннадія Удовенка. Проте не вийшло. «Обділеною» відчула себе і лідер ПСПУ Наталія Вітренко, яка вважає, що посада голови, скажімо, Комітету з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій більше пасувала б їй, докторові економічних наук. Але Погоджувальна рада фракцій вирішила інакше. Ну що Наталія Михайлівна відреагувала у своєму стилі, назвавши розподіл комітетів за фракціями «бандитським».

Персоналії голів комітетів ВР наводяться у сьогоднішньому номері нашої газети. **(Постанова друкується на цій сторінці).**

Сесія розглянула також постанову про кількісний склад комітетів. Після конструктивного обговорення вирішено, що до складу кожного може входити щонайменше 10 і щонайбільше 30 народних депутатів. Окрім того, в них утворюється від двох до п'яти підкомітетів. Це зроблено для того, щоб, по-перше, обмежити «перебір» у найбільш престижних і одночасно уникнути «знелюднення» інших; по-друге, забезпечити максимальну працездатність усіх комітетів.

Отже, обрано керівництво, сформовано робочі органи ВР. У добру путь, надолужуючи згаяне.

Робочий тиждень завершився плідно: Верховна Рада обрала керівників парламентських комітетів.

Іван ДМИТРЕНКО.

Комуністи настроєні на зміну влади

Партійні рядки

Компартія України залишилася єдиною політичною силою в країні, яка відстоює соціалістичну перспективу розвитку, заявив перший секретар ЦК Компартії України Петро Симоненко на об'єднаному пленумі ЦК і центральної контрольної комісії КПУ, присвяченому 80-річчю партії, що відбувся в суботу в Києві, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Рано чи пізно Україна повернеться до соціалістичного шляху розвитку — запевнив він і закликав об'єднати зусилля трудящих у боротьбі за свої інтереси, «інакше суспільству загрожує процес мовчазної деградації».

Тільки усунення від влади антинародного режиму конституційним шляхом може врятувати Україну від катастрофи, стверджується в документах пленуму. Комуністи вважають, що у фракції КПУ немає принципових розбіжностей з позицією фракції «Лівий центр», що показало й обрання Голови Верховної Ради.

Головними завданнями КПУ найближчим часом, зазначалося на пленумі, стане подальше організаційне зміцнення своїх лав та активне включення до боротьби за президентське крісло.

Офіційно

Привітання Президента України з нагоди 55-ї річниці перемоги на Курській дузі

Президент України Леонід Кучма привітав ветеранів війни, всіх учасників урочистостей з нагоди 55-ї річниці перемоги на Курській дузі.

Курська битва, говориться у тексті привітання, визначила подальший хід війни і мала у значній мірі вирішальне значення для звільнення України. Наш народ віддає данину любові та поваги воїнам, які розбили гітлерівську танкову армаду під Прохорівкою і, перейшовши в наступ, поклали початок очищенню української землі від загарбників.

Ми горді тим, зазначається у вітанні Президента України, що пліч-о-пліч з росіянами, білорусами, синами і дочками інших народів на Курській дузі воювали українці.

Війна, говориться у вітанні Президента України учасникам битви на Курській дузі, була загальним лихом для багатьох народів і країн. Спільними зусиллями ми повинні зберегти мир, зміцнити взаємну довіру і співробітництво. Українська держава постійно вивіряє свій зовнішньополітичний курс із цим надзвичайної ваги завданням, підкреслив Президент України.

Прес-служба Президента України — ДІНАУ.

ПОВІДОМЛЯЄ ПРЕС-СЛУЖБА ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Глава держави Леонід Кучма відповідно до пункту 11 статті 106 Конституції України звернувся до Верховної Ради з проханням дати згоду на призначення Михайла Потебенька Генеральним прокурором.

З огляду на те, що Генеральний прокурор України протягом тривалого часу не був призначений, Президент пропонує народним депутатам розглянути це питання позачергово.

* * *

Потебенько Михайло Олексійович народився у 1937 році на Чернігівщині. У 1960 році закінчив юридичний факультет Львівського державного університету імені Івана Франка.

Трудову діяльність розпочинав слідчим прокуратури на Херсонщині. Працював на різних посадах в обласній прокуратурі. З 1978 по 1983 рік був прокурором Херсонської області. У 1983 році призначений на посаду заступника прокурора України, керував слідчим управлінням. У 1990—1991 роках очолював прокуратуру республіки. Працював прокурором Київської області. З 1997 року до цього часу — прокурор Києва. Обирався народним депутатом України.

Постанова Верховної Ради України

Про обрання голів комітетів Верховної Ради України чотирнадцятого скликання

Верховна Рада України **постановляє:**

Обрати головами комітетів Верховної Ради України чотирнадцятого скликання таких народних депутатів України:

Головою Комітету Верховної Ради України з питань правової реформи — СІРЕНКА Василя Федоровича, позапартійного, висунутого фракцією Комуністичної партії України;

Головою Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, місцевого самоврядування та діяльності рад — КУШНІРА Олександра Дмитровича, члена Компартії України, висунутого фракцією Комуністичної партії України;

Головою Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці — МАРЧУКА Євгена Кириловича, позапартійного, висунутого фракцією Соціал-демократичної партії України (об'єднаної);

Головою Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства — ШЕВЧУКА Сергія Володимировича, члена НДП, висунутого фракцією Народно-демократичної партії;

Головою Комітету Верховної Ради України з питань молодіжної політики, фізичної культури і спорту —КИРИЛЕНКА Івана Григоровича, позапартійного, висунутого фракцією «Громада»;

Головою Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти — СЕМИНОЖЕНКА Володимира Петровича, позапартійного, висунутого фракцією Народно-демократичної партії;

Головою Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності — ТАНЮКА Леоніда (Леся) Степановича, члена НРУ, висунутого фракцією Народного руху України;

Головою Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики, управління народним господарством, власності та інвестицій — ГУРЕНКА Станіслава Івановича, позапартійного, висунутого фракцією Комуністичної партії України;

Головою Комітету Верховної Ради України з питань бюджету — ТИМОШЕНКО Юлію Володимирівну, члена Всеукраїнського об'єднання «Громада», висунуту фракцією «Громада»;

Головою Комітету Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності — АЛЬОШИНА Валерія Борисовича, члена НРУ, висунутого фракцією Народного руху України;

Головою Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики — КІНАХА Анатолія Кириловича, члена НДП, висунутого фракцією Народно-демократичної партії;

Головою Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки — КОВАЛКА Михайла Петровича, члена НДП, висунутого фракцією Народно-демократичної партії;

Головою Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, транспорту і зв'язку — КРУКА Юрія Борисовича, позапартійного, висунутого фракцією Народно-демократичної партії;

Головою Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин — МОРОЗА Олександра Олександровича, члена СПУ, висунутого фракцією Соціалістичної та Селянської партій України;

Головою Комітету Верховної Ради України у закордонних справах і зв'язках з СНД — ОЛІЙНИКА Бориса Ілліча, члена Компартії України, висунутого фракцією Комуністичної партії України;

Головою Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи —САМОЙЛЕНКА Юрія Івановича, члена ПЗУ, висунутого фракцією Партії зелених України;

Головою Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності та боротьби з організованою злочинністю і корупцією —КАРМАЗІНА Юрія Анатолійовича, позапартійного, висунутого фракцією «Громада»;

Головою Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони — КРЮЧКОВА Георгія Корнійовича, члена Компартії України, висунутого фракцією Комуністичної партії України;

Головою Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України — ОМЕЛІЧА Віктора Семеновича, члена Всеукраїнського об'єднання «Громада», висунутого фракцією «Громада»;

Головою Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації — ЧИЖА Івана Сергійовича, члена СПУ, висунутого фракцією Соціалістичної та Селянської партій України;

Головою Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин — УДОВЕНКА Геннадія Йосиповича, позапартійного, висунутого фракцією Народного руху України;

Головою Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів — ЛУЦЕНКА Віталія Івановича, члена Компартії України, висунутого фракцією Комуністичної партії України.

Голова Верховної Ради Укра

О. ТКАЧЕНК

м. Київ, 10 липня 1998 року

№ 38-XIV.

Перший заступник Голови Верховної Ради України МАРТИНЮК Адам Іванович

Народився 16 серпня 1950 року в селі Ветли Любешівського району Волинської області у селянській сім'ї, українець.

Комуніст з 1970 року.

Трудовий шлях розпочав 1967 року після закінчення Ветлівської середньої школи її лаборантом.

Вступив на історичний факультет Луцького державного педагогічного інституту ім. Л. Українки. 1972 року з відзнакою закінчив вуз, здобувши спеціальність учителя історії та суспільствознавства. Кілька місяців учителював у Великоглушанській середній школі Любешівського району на Волині.

1972 року вступив до аспірантури Інституту суспільних наук АН УРСР у Львові. Навчання переривалося річною службою (1974—1975 рр.) у лавах Радянської Армії. По закінченні в 1976 році аспірантури був залишений для роботи в Інституті суспільних наук молодшим науковим співробітником. 1979 року за конкурсом обраний на посаду старшого наукового співробітника.

У 26 років став кандидатом історичних наук. Автор індивідуальної монографії, більш як 10 колективних книжок та багатьох наукових і публіцистичних статей.

1981 року запрошений на роботу в апарат Львівського обкому Компартії України. Був лектором, заступником завідувача Будинку політичної освіти, заступником завідувача відділу пропаганди і агітації.

1988 року обраний секретарем Львівського міськкому Компартії України.

Майже рік (1989—1990 рр.) працював інструктором ідеологічного відділу ЦК Компартії України.

У листопаді 1990 року на альтернативній основі обраний першим секретарем Львівського міськкому Компартії України.

1991 року в умовах «демократичного» диктату переміг на виборах до міської ради, але за інакомислення націонал-патріотична більшість Львівської міськради не визнала депутатських повноважень.

Після антиконституційної заборони Компартії України пізнав безробіття. Після тривалих пошуків роботи зумів влаштуватися нічним сторожем в агрофірму «Україна», де працював з 1991 по 1994 рік. Не припиняв політичної діяльності (винятково на громадських засадах). Був одним з організаторів та керівників Соцпартії (1991—1993 рр.), започатковував і редагував її орган —газету «Товариш» (1992—1993 рр.). З групою комуністів створив й очолив громадський ініціативний комітет «За скасування антиконституційних рішень про заборону Комуністичної партії України».

1993 року, після відновлення діяльності Компартії, був затверджений головним редактором газети «Комуніст» і обраний секретарем Центрального Комітету. З березня 1995 року на громадських засадах виконує обов'язки другого секретаря ЦК Компартії України.

Одружений. Має дочку.

Заступник Голови Верховної Ради України МЕДВЕДЧУК Віктор Володимирович

Народився 7 серпня 1954 року в селищі Почет Абанського району Красноярського краю у сім'ї службовців, українець.

1971 року закінчив середню школу.

Вступив на юридичний факультет Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка.

1978 року закінчив університет і був направлений на роботу адвокатом до Київської міської колегії адвокатів в юридичну консультацію Шевченківського району. У січні 1989 року став завідувачем юридичної консультації цього району.

1990 року обраний президентом Спілки адвокатів України. 1992 року присвоєно звання «Заслужений юрист України». У 1994 та 1997 роках переобраний на новий термін президентом Спілки адвокатів України. З 1995 року член Координаційного комітету з питань боротьби з корупцією та організованою злочинністю при Президентові України.

У березні 1994 року обраний головою Вищої кваліфікаційної комісії адвокатури при Кабінеті міністрів України. 1997 року переобраний на новий термін.

З жовтня 1996 року — радник Президента України з питань податкової політики.

Захистив кандидатську дисертацію на тему: «Конституційний процес в Україні, органи влади і місцевого самоврядування» та докторську дисертацію на тему «Українська сучасна національна ідея та актуальні проблеми державотворення». Член-кореспондент Академії економічних наук України.

Заступник голови Соціал-демократичної партії України (об'єднаної).

Автор монографій, наукових статей з питань конституційного, державного та кримінально-процесуального права.

Має понад сто авторських публікацій у пресі. Член Спілки журналістів України.

1996 року нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня.

Одружений. Має дочку.

* * *

Президент України Леонід Кучма привітав Адама Мартинюка з обранням його першим заступником Голови Верховної Ради України і Віктора Медведчука —заступником глави парламенту. Президент висловив упевненість у тому, що вони своєю роботою на цих високих посадах сприятимуть ефективній діяльності українського парламенту, удосконаленню процесу законотворення, налагодженню конструктивного співробітництва з іншими гілками влади.

Водночас, як повідомляє «Інтерфакс-Україна», під час робочої поїздки по Херсонській області глава держави зазначив на прес-конференції, що не вважав і не вважає обрання Головою ВР одного із лідерів Селянської партії Олександра Ткаченка, а першим заступником —члена Компартії Адама Мартинюка своєрідним реваншем лівих сил. За словами Л. Кучми, О. Ткаченко ніколи не хотів і не хоче реваншу, він налаштований на конструктивне співробітництво з виконавчою владою і Президентом. Обрання керівництва парламенту, на думку Л. Кучми, ще раз продемонструвало слабкість демократичних сил та їх роз'єднаність. «Кожен із них бачить лише себе, і заради цього вони готові на все», — додав Президент.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про заходи щодо регулювання вивезення з України насіння соняшнику

Відповідно до пункту 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України **постановляю:**

1. Запровадити до операцій з вивезення насіння соняшнику (код згідно з ТН ЗЕД 12.06) (далі — товар) з митної території України, що здійснюються суб`єктами зовнішньоекономічної діяльності України, режим попередніх експортних депозитів.

Термін «попередній експортний депозит» для цього Указу має таке значення:

попередній експортний депозит — внесення суб`єктом зовнішньоекономічної діяльності на безпроцентний рахунок в уповноваженому банку України на весь період здійснення відповідної зовнішньоекономічної операції грошових коштів у розмірі, визначеному у відсотках до договірної (контрактної) вартості товару, що вивозиться за відповідним зовнішньоекономічним договором (контрактом).

2. Попередні експортні депозити відкриваються суб`єктами зовнішньоекономічної діяльності України в порядку, встановленому Міністерством фінансів України за погодженням з Державною податковою адміністрацією України.

Попередні експортні депозити можуть відкриватися іноземними суб`єктами господарської діяльності, які є стороною відповідного договору (контракту), на користь суб`єктів зовнішньоекономічної діяльності України, що є стороною цього договору.

3. Установити суму попереднього експортного депозиту в розмірі 100 відсотків договірної (контрактної) вартості товару, що вивозиться за відповідним зовнішньоекономічним договором (контрактом).

Договірна (контрактна) вартість товару має визначатися за цінами, не нижче індикативних цін на цей товар.

Сума попереднього експортного депозиту визначається в доларах США і перераховується у валюту України за офіційним курсом Національного банку України на дату відкриття депозиту.

Попередній експортний депозит вноситься до уповноваженого банку України суб`єктом зовнішньоекономічної діяльності України у валюті України, а іноземним суб`єктом господарської діяльності — у доларах США.

4. Попередній експортний депозит повертається суб`єкту зовнішньоекономічної діяльності України (іноземному суб`єкту господарської діяльності), який відкрив його, протягом трьох банківських днів з дати подання до уповноваженого банку довідки установи банку, що обслуговує цього суб`єкта, про надходження валютної виручки від продажу товару або копії митної декларації, яка засвідчує повернення в Україну готової продукції (при здійсненні операцій з давальницькою сировиною) в повному обсязі. В разі коли попередній експортний депозит відкрито суб`єктом зовнішньоекономічної діяльності України, також подається довідка органу державної податкової служби за місцем реєстрації суб`єкта зовнішньоекономічної діяльності України про відсутність у нього заборгованості перед бюджетом.

Повернення експортного депозиту здійснюється у тій валюті, у якій він вносився.

5. У разі коли вивезення товару з митної території України за укладеним контрактом фактично не здійснюється чи здійснюється не в повному обсязі, порядок повернення попередніх експортних депозитів визначається Міністерством фінансів України за погодженням з Державною податковою адміністрацією України.

6. У разі повного або часткового ненадходження валютної виручки за продаж товару чи повного або часткового неповернення в Україну готової продукції (при здійсненні операцій з давальницькою сировиною) у строки, передбачені законодавством, кошти з відповідного попереднього експортного депозиту використовуються в порядку, встановленому Міністерством фінансів України за погодженням з Державною податковою адміністрацією України.

7. Митне оформлення товару під час його вивезення з митної території України здійснюється за умови подання митним органам відповідної довідки уповноваженого банку про відкриття попереднього експортного депозиту.

8. Режим попередніх експортних депозитів не застосовується під час здійснення суб`єктами зовнішньоекономічної діяльності України, уповноваженими Кабінетом Міністрів України, операцій з вивезення з митної території України товару на виконання міжурядових угод України.

9. Міністерству фінансів України за погодженням з Державною митною службою України та Державною податковою адміністрацією України розробити і затвердити у двотижневий строк нормативні акти, передбачені статтями 2, 5, 6 цього Указу.

10. Покласти на Кабінет Міністрів України надання офіційних роз`яснень щодо цього Указу.

11. Цей Указ набирає чинності у порядку, передбаченому пунктом 4 розділу XV «Перехідні положення» Конституції України.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
8 липня 1998 року.
№ 755/98

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про Національне агентство України з управління державними корпоративними правами

З метою забезпечення ефективного управління корпоративними правами, що належать державі, надходження до державного бюджету коштів від володіння корпоративними правами **постановляю:**

1. Утворити Національне агентство України з управління державними корпоративними правами (далі — Національне агентство).

2. Установити, що Національне агентство є центральним органом виконавчої влади.

3. Національне агентство очолює Голова, який за посадою прирівнюється до міністра України.

Призначити ТАРАНОВА Олега Вадимовича Головою Національного агентства України з управління державними корпоративними правами.

4. Кабінету Міністрів України у двомісячний строк:

вирішити питання щодо фінансування видатків на утримання Національного агентства в межах коштів, передбачених на утримання органів виконавчої влади, за рахунок скорочення чисельності зазначених органів, які здійснюють управління корпоративними правами, що належать державі;

подати проект Положення про Національне агентство України з управління державними корпоративними правами, затвердити граничну чисельність і фонд оплати праці працівників апарату Національного агентства;

здійснити організаційно-технічні заходи, пов`язані з утворенням Національного агентства, зокрема, з використанням приміщень, обладнання, транспортних засобів, іншого майна Організаційного комітету Міжвідомчої ради координації діяльності з підготовки та проведення щорічних зборів Європейського банку реконструкції та розвитку.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
7 липня 1998 року.
№ 752/98

Згідно з Регламентом Верховної Ради України, закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

Указ руйнує віру і надію

ЯКЩО державник прийшов до влади з допомогою народу, він має старатися втримати його дружбу, що зовсім не важко, бо народ вимагає лише того, щоб його не пригнічували.

Макіавеллі.

Які б вітри не дули, а політичний клімат в Україні поки що характеризується перепадами.

Майже два місяці український депутатський корпус обирав Голову Верховної Ради. Тим часом, поки парламент зайнятий бурею в склянці води, а законодавча робота відкладалася на пізніші часи, з'являються укази Президента України. Один з них «Про встановлення ставки збору до Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення». Не стверджую, що Президент ставить собі за мету порушити статтю 16 Конституції України: «Забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України, подолання наслідків Чорнобильської катастрофи — катастрофи планетарного масштабу, збереження генофонду українського народу є обов'язковим для держави». Але коли не вирішувалися в повному обсязі чорнобильські проблеми при ставці збору до Фонду в 12 відсотків, потім у 10 відсотків, то як вони вирішуватимуться нині, якщо президентський указ гласить: «Установити з 1 липня 1998 року ставку збору до Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення у розмірі п'яти відсотків від об'єкта оподаткування з віднесенням сплачених сум на валові витрати виробництва та обігу платника збору». Щоправда, у другому пункті зазначається: «Кабінету Міністрів України передбачити у проекті Закону України про внесення змін і доповнень до Закону України «Про державний бюджет України на 1998 рік» у складі видатків Державного бюджету України додаткові асигнування на здійснення заходів, пов'язаних з ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи та соціальним захистом населення».

Виникає запитання: чи не популізм це чистої води? І де візьмуться гроші в бюджеті для вирішення чорнобильських проблем? Нині за багато місяців не погашені борги у зарплаті працівникам бюджетної сфери, передусім учителям. Не два-три місяці, а значно довше чекають пенсій ті, хто на заслуженому відпочинку (який то заслужений відпочинок, коли нема за що хлібину купити), забули про вчасну стипендію студенти.

Ось приклади. Переді мною лист, адресований облдержадміністрації та мені.

«Просимо виплатити пенсії за лютий, березень, квітень, травень та червень 1998 року, — пишуть пенсіонери селища Пісківка Бородянського району Київської області, — якщо протягом 30 днів заборгованість не буде погашено, то 22 липня нами буде перекрита залізниця станції Тетерів Київської області».

Далі — 721 підпис.

Серед стосу листів є і від ветеранів війни та праці (136 підписів) з селища Немішаєве того ж Бородянського району, яким вчасно не виплачується пенсія.

Це не просто тривожні сигнали. У написані сумом рядки вкладено і біль, і розпач, і безнадію, і сум. Адже за плечима цих людей важка праця впродовж життя. Але попри усе, завше попереду світилася надія. Тепер, коли прийшла старість, надія згасла. Невже потрібно іти до Києва на Хрещатик, який нині реконструюється (і це влетить у копієчку), і гамселити касками, пляшками чи ще чимось об асфальт або перекривати рух потягів, щоб влада змилостивилася й кинула подаяння?

Перетягуванням рядна з ніг на голову не зігрієшся. І це добре розуміють «чорнобильці». Тому з опублікуванням згаданого указу у відчаї ті, хто втратив здоров'я при ліквідації аварії чи внаслідок її. Вони передбачають, що це замах на той невеличкий захист, який існує. Замах на лікування та оздоровлення, на відселення понад 300 сімей з 30-кілометрової зони ЧАЕС, ще понад 100 сімей із зони безумовного відселення. До цього слід додати, що 1986 року з колишнього Чорнобильського району було евакуйовано сотні сімей і поселено в Макарівському, Бородянському, Баришівському та інших районах Київської області по дві-три родини в один будиночок. І всім їм було обіцяно державою, що з часом отримають пристойне житло. Але цього не сталося. Тому згаданий указ руйнує віру і надію у тих, хто постраждав від аварій.

А реальної програми виходу України із затяжної економічної, соціальної та політичної кризи немає. Донині є лише квола імітація у цьому напрямі.

Іван КІРІМОВ,
народний депутат України.

І все-таки вона крутиться

Українська академія аграрних наук, підставляючи плече селу, вчиться виживати самотужки

Агровиробництво дедалі більше нагадує відому казкову ріпку, яку на державному рівні тягнуть-потягнуть, а витягти не можуть. І нинішній сільськогосподарський рік — у суцільних дефіцитах. Якщо перераховувати, чого у товаровиробника катма, довжелезний народиться список і розтягнеться не на одну газетну полосу. Гроші, пестициди, добрива, пальне, техніка... Вдосталь хіба що боргів, хліборобських обов'язків та земель, якій треба дати раду.

Так само в облозі і сільськогосподарська наука. Поодинці мало шансів виборсатися, вважає екс-віце-прем'єр-міністр з питань агропромислового комплексу, президент Української академії аграрних наук Михайло ЗУБЕЦЬ (інтерв'ю з ним і пропоную нараз). Науковець і товаровиробник, об'єднавши зусилля, можуть допомогти один одному долати кризу. В симбіозі — сила.

— Михайле Васильовичу, аграрний сектор не раз проголошено ланцюжком, який має витягнути економіку України із кризи. А що допоможе зіп'ятися на ноги селу? Чи не стане тією чарівною паличкою наука?

— Усі шукають особистість, маси чи науку, хто витягнув би село. Здійснюється реформа Міністерства АПК — воно перейшло від галузевого принципу управління до функціонального, намагається об'єднати всіх, хто веде бізнес у агросекторі. Президент видав низку указів, украй необхідних для розвитку аграрного сектора і спасіння селянства. Значна роль тут належить і науці. На неї покладає великі надії і Міністерство агропромислового комплексу на чолі з Борисом Супіхановим. Академія і МінАПК підписали наказ про створення на базі державних обласних сільськогосподарських станцій та науково-дослідних інститутів, що виконують їхні функції, регіональних центрів наукового забезпечення агропромислового виробництва. В усіх областях і Криму. Їх спрямовано не на фундаментальні дослідження (це завдання провідних інститутів). Регіональні центри мають узяти запропоновані науковцями розробки і застосовувати їх у своєму регіоні, враховуючи кліматичні умови, технологічні параметри, особливості грунтів. Займатимуться вони підготовкою кадрів, розроблятимуть економічні відносини сільгоспвиробників, форми господарювання. Адже досі багато питань з організації і ведення сільськогосподарського виробництва вирішується вольовим методом, без урахування реалій життя.

— Такі новації врешті-решт позначаться на продуктивності зернового гектара?..

— Безперечно. Найдешевший нині спосіб підняти обсяги сільгоспвиробництва, якщо говорити конкретно за зернове господарство, — впровадження нових сортів. На жаль, то економічна скрута, то нерозуміння деяких керівників господарств не дають можливості впровадити сучасні вітчизняні напрацювання. Українським науковим установам, що займаються насінництвом, важко протистояти тиску зарубіжних фірм. Іноземці не перший рік пропонують у кредит насіння цукрових буряків, кукурудзи, пивоварного ячменю, овочевих та інших культур і опановують наш ринок. Звичайно, там, де вигідно, треба налагоджувати зв'язки із зарубіжжям. Завозити сортове насіння з інших країн теж потрібно, але тільки як генетичний матеріал для подальшої селекційної роботи для створення нових сортів. Імпортувати його треба у невеликій кількості. Не можна допустити, щоб ми залежали від іноземного посівного матеріалу, бо насінництво — плацдарм, на якому тримається сільськогосподарське виробництво. Тому треба покладатися на власні сили, зміцнювати вітчизняну селекційно-насінницьку базу. Звісно, поперва такі заходи пов'язані з певними витратами: треба виділяти кошти, матеріально-технічні засоби. Та результати того варті. Згадаймо, зокрема, як свого часу впроваджувалися миронівські сорти пшениці і яку вигоду мала держава.

— Багато нарікань від вітчизняних аграрників можна почути на якість закордонного насіння. Ви, як експерт, також вважаєте, що вряди-годи звідти нам підсовують непотріб?

— Виробничники переконалися: насіння, яке завозиться з-за кордону, не таке, як сподівалися. Не пристосовані до наших кліматичних умов сорти, впроваджувані за чималі гроші іноземні технології виробництва часом виявляються гіршими за вітчизняні, що вже відчули на собі українські буряководи. Я вже не кажу за ціну. При закупівлі такого «добра» працював дещо інший чинник — особистий інтерес, маржа, прибуток на мить. Часто-густо не на користь, а на шкоду державі. Тепер повертаємося назад. Добре, що майже 90% еліти всіх сільськогосподарських культур виробляє вітчизняна наука. Хоч би як тяжко було, підрозділи академії продовжували вирощувати своє. Пропонували щорічно ці сорти для впровадження. На жаль, часті зміни у керівництві міністерства, розрив агровиробників з селекційними центрами, паювання господарств призвели до того, що зернові площі почали засівати «сміттям». А вітчизняні селекційні станції не знають, де подіти елітне насіння.

— Михайле Васильовичу, для якісної доробки насіння потрібні сучасні потужності. Чи маємо ми можливість за нинішньої скрути зводити їх?

— За рахунок залучених з-за кордону інвестицій до кінця року плануємо закінчити будівництво потужного заводу в Тростянці Сумської області, який майже цілком забезпечуватиме потребу господарств країни в насінні цукрових буряків. Також вводимо в дію підприємство для доробки гібридного соняшнику в Запорізькій області. Наступного року в Татарбунарах, що на Одещині, — для доробки гібридів кукурудзи. Тож у нас будуть заводи світового рівня. Наука бачить перспективу і забезпечить цілковиту потребу виробників насінням. У колишньому Союзі ми були передові у цьому плані. І залишимося — є підстави так вважати.

— Чи можуть конкретні господарства сподіватися на допомогу з боку інститутів УААН?

— На пропозицію народного депутата Юрія Спіженка відпрацьовуємо нову модель господарювання в Олевському, Баранівському, Новоград-Волинському, Ємільчинському районах Житомирської області. Це бідні поліські райони. Раніше вони отримували дотації від держави. Традиційні культури, які дещо підтримували їх на плаву, — хміль, льон, картопля — не мають нині збуту.

Тому голови райдержадміністрацій, керівники окремих господарств, з одного боку, науковці — директори інститутів землеробства, аграрної економіки, розведення і генетики тварин, кормів, — з другого, об'єдналися, створили раду на чолі з Юрієм Спіженком. Планується розробити науково обгрунтовану схему розвитку чотирьох поліських районів, запровадити модель, яка допомогла б витягнути господарства з кризи. Буде враховано «хвороби» регіону. Зокрема, надмірна розораність, що призводить і до екологічних, і господарсько-економічних втрат. Коштів на обробіток малородючих земель Полісся часто витрачається більше, аніж коштує зібраний там урожай. Крім того, оранка прискорює ерозію грунту (90% земель там еродовані). На повернення землі до природного стану потрібні будуть додаткові кошти.

Не обійдеться і без скорочення орних угідь. Але відмовлятися від ріллі треба не під настрій, не навмання, а зважити, розрахувати, які землі вигідніше орати, а які — пустити під випаси, якісь — повернути до природного стану, залісни-ти.

На природних випасах і сінокосах Полісся можна розвивати м'ясо-молочне тваринництво, вівчарство. Ці галузі там будуть рентабельними — луки дають не менше, а іноді більше корму для худоби, ніж рілля. Бо відпадає потреба в дорогій техніці, менше витрачається пального.

— А як буде з традиційними поліськими культурами? Наприклад, хмелем?

— На них також варто робити ставки. Нині пивоварні підприємства надають перевагу іноземному гранульованому хмелю — мовляв, так зручніше. Тому треба залучати у поліські райони іноземні інвестиції, закуповувати відповідні пристрої, щоб хміль гранулювати і таким чином зацікавити вітчизняних пивоварів у закупівлі вітчизняного хмелю. Це — поштовх до відродження галузі.

— Відомо, нині з коштами сутужно. Цей проект фінансуватиметься з бюджету?

— Ми не ставимо так питання. Розуміємо, ні в бюджеті, ні в господарствах зайвих грошей нема. Може, звернемося до Міністерства науки і технологій, щоб вони допомогли фінансово. Адже це не «довгобуд», який зводити десятки років, — намагатимемося досягти економічного ефекту якнайшвидше.

Водночас запропонуємо керівництву держави, Верховній Раді (як науковий експеримент) зняти на два роки податки, щоб розбудувати економіку регіону. Тим більше господарствам немає з чого їх платити.

— Академія фінансується з державного бюджету. Наскільки скоротилися видатки на науку, скажімо, з 1990 року?

— Разів у п'ять. Нинішнього року бюджетом передбачено виділити половину торішньої суми. Довелося провести скорочення в наукових установах, об'єднати чи ліквідувати деякі дублюючі інститути, дослідні станції. Так, у Черкаській області провели структурні впорядкування і створили на базі чотирьох підрозділів Інститут агропромислового виробництва. Такими невеселими справами, до речі, займаємося вже третій рік. Вийшли на передбачений бюджетом кошторис. Та от біда: навіть заплановані кошти вдається отримати далеко не завжди. Нагорі обіцяють третій квартал узагалі не фінансувати. Незважаючи на те, що бюджет — закон. Кому дозволено його порушувати? Ось і маємо... Колективи інститутів подають позови на директорів: чому не виплачується зарплата. Ті звертаються до мене: чому не фінансуєте, адже кошти бюджетом передбачено...

— Тобто мережа установ УААН поступово скорочується?

— Не зовсім так. Нещодавно до нас звернувся перший заступник міністра АПК Леонід Сватков з пропозицією розглянути питання про передачу інститутів «Держхарчопрому» до складу академії. Мова йде про українські науково-дослідні інститути спирту і біотехнології продовольчих ресурсів, цукрової промисловості, соляної промисловості, олії та жирів, Інститут харчової хімії та технологій тощо. Справді, ці установи має координувати один науковий центр. Тож плануємо в академії створити відділення харчової промисловості та переробних галузей, щоб скеровувати їхню діяльність.

Інтерв'ю взяла Галина КВІТКА.

У номер

● *Київ*

Президент гадає, Кабмін дбає, а народ страждає

Кожне п'яте доручення Леоніда Кучми керівники міністерств та відомств не виконують або виконують невідповідним чином, заявив на засіданні Кабінету міністрів перший віцепрем'єр Анатолій Голубченко.

Тому незабаром відбудеться нарада з керівниками міністерств та відомств щодо реалізації доручень Президента і Прем'єр-міністра. Звичайно, із підбиттям підсумків, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Із дна тільки вгору й залишилося

Зростання обсягів виробництва промислової продукції України в першому півріччі порівняно з аналогічним періодом 1997 року становило 0,7%, повідомляє «Інтерфакс-Україна». Найбільший внесок у показник, що свідчить про економічні зрушення в країні, зробили деревообробна промисловість (22%) і виробництво будівельних матеріалів (12%). За рахунок легкої та харчової промисловості на 4% збільшився випуск товарів широкого вжитку. В електроенергетиці, чорній металургії та машинобудуванні зростання обсягів виробництва не помічено.

Нові капкани для «голубих екранів»

Менеджери київських фірм, що торгують аудіо- і відеотехнікою, передбачають «ціновий удар» на найпопулярніші серед населення моделі телевізорів вартістю 500—600 гривень, з діагоналлю екрана відповідно 51—54 сантиметри, повідомляє ДІНАУ.

Ця ситуація може виникнути після запланованого збільшення ставки ввізного мита на імпортні телевізори до тридцяти відсотків їх вартості й звільнення від акцизного збору до 1 січня 2000 року продажу телевізорів, виготовлених українськими підприємствами.

Як підкреслюють продавці техніки, це рішення може призвести до того, що торгівля «голубими екранами» майже повністю переміститься в «тінь», а разом з тим скоротяться надходження до бюджету.

Якщо врахувати той факт, що знайти вітчизняний телевізор стає дедалі важче, можна здогадатися —продавати українські «голубі екрани», знаючи про споживчий попит і їхню надійність, не так уже й вигідно. Може, варто, опираючись на досвід сусідів з близького зарубіжжя, спочатку створити спільні підприємства з провідними у цій галузі компаніями?

Хай прийде розумний дядько

(Початок на 1-й стор.).

Заводові я кажу: ти мені залиши хоч договір якийсь, що молоко братимеш у мене хоча б за місяць наперед. А він відповідає: хочеш возити — вези, а не хочеш — не вези. Все одно грошей я тобі не дам, бо нема. І вже довгий час не платить грошей. Я не кажу за цей рік, а ще з того року.

А від мене вимагають податки: за землю, «чорнобильські», до Пенсійного фонду, не можна перелічити, не вистачає пальців. Я кажу, у мене немає грошей. Люди добрі, я колгоспникам плачу зарплату не більше 80 гривень, рільник заробляє 30-50 гривень. І то видаємо 60 відсотків грішми, а решту — натурою, хоче того він чи не хоче, інакше я не можу розрахуватися.

Мене кожний день натягують і натягують. Тепер, коли вийшов указ Президента про заставу, вони тільки й лякають. Ми йдемо до тебе і все твоє майно продаємо. Продавайте. Але газдувати так не можна. Ми мали на рахунку 2 мільйони. Були мільйонерами. Тепер колгосп не розсипався тільки тому, що ще якісь копійки маємо. Але які то гроші? Які гроші? І то ще люди наші такі... Я поміж ними ходжу. Одному треба в лікарню, іншому — солі нема за що купити. То кажу, пішли до контори, то хоч трошки поможу, бо більше —ні. А вони кажуть: нам більше не треба мати... Ми дякуємо за те... Боже, де такі люди ся вродили? Люди такі де ся беруть?..

Вибираємо культури, котрі рентабельні. Виноград рентабельний, соняшник і зернові, у тому числі кукурудза. А тваринництво — зовсім нерентабельне. Наступає біда. Воно до чого ся веде? Я розумію, що і хто? Але все-таки скажу. Голова колгоспу між двом вогнями. Або вклонятися податковій інспекції, платити їм гроші, зато чоловікові — нічого, абсолютно —нічого, хіба що дулю. Або крихту заплатити тому колгоспнику, який за цілий місяць у такій жарі збирає сіно і одержить 30 гривень. Господи, Боже, як їх не дати? Тепер я більше боюся людей, бо люди можуть завтра розсипати колгосп, бо я їм копійки даю. А по тому указу про рухоме майно якщо у нас касу арештують, якщо прийде прокурорський нагляд і скаже: з каси ні копійки від реалізації, тоді все, колгосп розпався, бо як я людям буду дивитися в очі.

Господарство має до тисячі гектарів землі, рахуйте: маємо 650 голів худоби, маємо 800 овець, до 100 гектарів виноградників, сіємо до 400 гектарів колосових, кукурудзи на зерно 100 гектарів, соняшнику сіємо 50-65 гектарів. Маємо свій млин, де робимо борошно, люди самі печуть хліб, бо грошей не мають. Маємо свою олійницю. На рахунку немає нічого грошей. Ми вже винні десь близько 80 тисяч, якщо все брати — і Пенсійний фонд, і Чорнобиль, і соцстрах.

Молоко було прибуткове, свиноферма йшла весь час по нулях, було до 1000 свиней, яловичина була прибуткова, овочівництво було дуже прибуткове. Ми першими у районі овочі мали. Ми мали 25-26 гектарів ранньої капусти, помідорів, перцю — все ми мали. Капітальний прибуток був. Якщо ми здавали 800 тонн винограду, то восени до каси надходило більше мільйона живих грошей. Тепер, крім пізньої капусти, з овочів не вирощуємо нічого, бо зазнали фіаско. Нема реалізації. Почали возити до Києва — даремно. Зробіть експеримент. Даю безплатно машину 8 тонн і везіть капусту. Куди хочете, ані ніц не заробите, пальне не окупите.

Нині тваринництво на такій стадії, що якби це я був фермером і це було б моє стадо, я б його вирізав. І що далі? Виріжеться худоба, потім нам будуть привозити продукцію за такою ціною, за якою будуть диктувати вони. Прийде дядько з-за кордону і буде казати: поки у них є своє, то ми їм не можемо диктувати, а завтра, коли вони все своє виріжуть, то будуть брати ту продукцію, яку я їм продиктую і за тими цінами, які я захочу. Ото до того ми йдемо. До того йдемо... Таке вже було з вовною. Вовна у нас лежала три роки. Приходить дядько з Венгрії, каже: я у вас куплю вовну. Купуй. Пополам. Собівартість вовни у нас за кілограм 3 грн. 90 коп., він купив по 1 грн. 70 коп. Ну, а що робити — три роки лежить вовна. І куди везеш — питаю. А везу я у Венгрію — відповідає. А там трохи помиємо та до Австрії, а з Австрії назад до вас. Вже миту шерсть. Ну? Чоловіче добрий, уже в районі я тільки один держу вівчарство. Я сам за освітою тваринник і в глибині розумію, що таке племінне стадо. І як його поновити, якщо ми його кинемо під ніж. У нас були такі голоси... А щоб його відновити, то десятки років треба.

Я держу 250 корів, ми мали 500, я за матки тільки говорю, тепер маємо 250. Якщо в мене є маточне поголів'я, ми швидко стадо поповнимо, а якщо не буде нічого, тоді все. А нам звідти будуть дорого продавати. Тільки й держимо для того, що є надія, що завтра прийде розумний дядько і скаже: гоп, хлопці, зберегли те, що мали, зберегли племінне стадо, вам — зелена дорога. Але якщо так буде й далі, усе піде під ніж.

Кажуть, що нас кинули у ринок... Який це ринок? Я не радий, що у нас є кілько землі. Хіба я мав би так думати, що я не радий за тую землю. Я казав: відберіть її від мене, мені не треба. А з другого боку, душа болить, коли земля пустує. Ринок є на Заході. Сьогодні він виростив стільки пшениці, що її не треба. Йому кажуть: ми тобі платимо за 300 гектарів чорного пару, хай він гуляє, але більше не виробляй. Так є, я то не висмоктав з пальця. Хіба це ринок, коли він не регулюється? Це — стихія...

Не треба вибирати голову. Щоб цей керівник кожному не вклонявся. Добрий день, Іванку. Ти сьогодні п'яний, ну, пробач. Добре, що я подивився, але я іду від тебе. А то як ся получає? Керівник погано веде господарство, бо він ся не вродив тим керівником бути, але він приходить: Іванку, Маріє, ви виберете мене знову керівником. Ну, конєшно, виберемо, виберемо...

Ти робиш керівником — роби. А ні, то тікай звідси —так мусить бути. Там, де хочуть розпаювати землю, дати. Хочеш землі — на... Але за однієї умови: я тобі даю землю, чоловіче, ти селянин, хочеш 10 гектарів, це вже в селі вирішують, але ти плати за землю, тому що у нас є такі, що набрали землі, але бачиш, що він нічого з нею не може зробити, бо це треба то... то... то... Хай вона стоїть. Може, колись продавати дозволять... Треба, щоб за землю плата йшла. Що ти виростив, скільки ти продав, мені то не цікаво, податок плати.

Де брати гроші? Для чого держава відпустила горілку, вина, тютюн? Вирубали 12 гектарів саду, бо продавали яблука по 7 коп. за кілограм. Кажуть, для чого нам ці колгоспи, для чого нам ці ледарі, навіщо нам з ними мучитися? Але ніхто нічого не хоче робити. Кожен рік урожай падає. І з історії: голод першим приходить у село. Ви де-небудь бачили, щоб голод першим приходив у місто? Бо селянин буде терпіти до останньої крихти, а коли і її не стане, всі побачать, що прийшов голод...

Монолог голови записали
Іван ГУДЗОВАТИЙ,
Анатолій КАРАСЕНКО.

Закарпатська область.

Розумний дядько катастрофічно спізнюється

Думка спеціаліста

Україна за своїм потенціалом — аграрна держава, у якій основним і визначальним багатством і відповідно базою розвитку інших напрямів та галузей є земля. Що робити і яким шляхом іти, маємо вирішити ми самі, і ніхто не зацікавлений допомагати нам у цьому.

В аграрному секторі економіки виробляється майже половина валового внутрішнього продукту, більш як 2/3 товарів суспільного споживання, прямо чи опосередковано аграрний сектор формує бюджет держави більш ніж на 70 %, у ньому зайнято понад третину працездатного населення.

Отож розв'язання аграрного питання — це той ключ, який відкриває всі напрями розвитку економіки України і створює її портрет як держави.

Для переконливості слід навести низку статистичних даних, що ми мали, що маємо і, виходячи з цього, що необхідно робити.

У всіх господарствах, незалежно від форми власності

	1990 рік	1996 рік
Виробництво ВВП, млрд. грн.	49	28,8
Виробництво зерна, млн. т	51	24,6
Цукровий буряк, млн. т	44	29
М'ясо, млн. т	4,3	2,1
Молоко, млн. т	24,5	15,9

Супутні фактори падіння сільськогосподарського виробництва такі:

цілком розрегульований ринок збуту;

відсутність стабільної бази постачання;

зношеність фондів на межі цілковитої ліквідації;

невиправдано висока питома вага у витратах енергоносіїв;

припинення кредитування та підтримки з боку держави;

бартер та величезна кількість спекулянтів, корумпованих структур, які «піклуються» про сільського трудівника.

Те, що ми будуємо свою економіку на невиплатах зарплати, пенсій, допомог, скороченні соціальної сфери ні для кого не секрет, але є й більш вагомі фактори. За 1990—1995 роки ціни на споживану промислову продукцію та послуги зросли в 227 тисяч разів і в багатьох випадках вищі за світові, а ціни на сільськогосподарську продукцію за цей час регулювалися, обмежувалися договірними умовами і в цей час зросли у 35,5 тисяч разів з цілковитою незахищеністю ринку збуту від імпортної продукції.

Розмір пенсій, допомог та соціальних виплат настільки «відрегулювали» купівельну спроможність населення, що якщо вийти, наприклад, на світові ціни на хліб, то пенсіонер зможе купити на свою пенсію один бухінець хліба на тиждень. Практично функції збуту виконують посередники.

За 1 літр молока товаровиробник одержує в 4 рази менше, ніж посередник. Те само можна сказати про соняшник, овочі, зерно тощо, до того ж товаровиробники практично не окуповують витрат, майже всі підприємства з виробництва сільгосппродукції збиткові.

Можна навести низку прикладів, які підтверджують, що це не випадкові недоробки, а добре відпрацьована система. Зрозуміло, що орати, сіяти чи збирати врожай необхідно в певний час. Кредитні ресурси відсутні, державні і регіональні замовлення не оплачені, як мінімум, за попередній рік, а врожай потрібно збирати сьогодні, тому що завтра збирати буде нічого. Як проліски навесні, з'являються спекулянти, готові допомогти, але на таких умовах, що доводиться закладати в борг і майбутній урожай. Підприємства залишаються без коштів, селяни — без зарплати і без перспективи — крім хіба що цілковитого банкрутства. Добре було б, якби кошти пішли в бюджет, але і там їх нема.

Сьогодні багато точиться розмов про фермерське господарство. Але чомусь ніхто не хоче бачити такі проблеми: відсутність механізмів постачання та збуту, страхування ризиків, кредитування.

Найголовніше те, що фермерське господарство може розвиватися лише в органічній єдності з великим суспільним підприємством, тому що сьогодні по-іншому не можна розв'язати багато питань, що виникають щодня. Жодні «летючі загони» зі збирання та послуг цих фермерських проблем не розв'яжуть. Але є й інше.

Фермерське господарство практично не бере участі в формуванні місцевого бюджету, а їхні діти ходять до школи, вони використовують дороги, збудовані за рахунок суспільних підприємств, користуються послугами побуту та всього й не перелічити.

Має місце явне порушення Конституції — нерівність різних форм власності перед законом.

Але, можливо, краще живеться фермеру? Крім цілковитої невпевненості у завтрашньому дні та проблем, де що взяти та кому продати — він нічого не знає і також

згортає виробництао до натурального господарства.

Розглянемо ще одну ситуацію. За «нормальне» вважають не розраховуватися з виробником сільгосппродукції з боку держави за реалізовану продукцію за контрактами, але абсурдом є те, що ці підприємства — боржники перед державою з платежів за землю, дороги, транспорт і з інших платежів. Йде наростання заборгованості у вигляді штрафів, недоплат.

У такий спосіб поглиблюється нерівноцінний бартер, спекуляція, корумпованість, накопичення несплаченої зарплати, цілковитий знос фондів і відсутність оборотних коштів для поточної діяльності. Ще далі — ліквідація супутніх галузей, зокрема тваринництва, а в підсумку й цілковите згортання виробництва. І це стосується не лише суспільного господарства, а й фермерського, і підсобного, тому що на селі все взаємопов'язано.

Існує немало рецептів, щоб призупинити ці процеси. Насамперед, це — забезпечення сільгоспвиробника фінансовими ресурсами, захист власного виробництва та ринку збуту продукції, усунення посередника, запровадження дотацій та компенсацій, списання заборгованості перед бюджетом та фондами, соціальний розвиток села.

Але всі ці рецепти так і будуть залишатися рецептами, поки не одержать конкретну урядову програму, яка визначає пріоритетність аграрного сектора в державній політиці України, за виконанням якої буде встановлено постійний і суворий контроль з боку Верховної Ради.

Володимир НЕМИРОВСЬКИЙ,
головний контролер Рахункової палати України.

У номер

● *Київ*

Так і живемо: купуємо і продаємо

За даними Держкомстату негативне сальдо зовнішньої торгівлі України за січень—травень поточного року становило 1, 019 млрд. дол. Частка експорту — 5,09 долара, імпорту — 6,113 млрд. дол. Зовнішньоторгові операції здійснювалися зі 164 країнами світу. Найчастіше — з Росією. На РФ припадало 24 % загального обсягу українського експорту і 53,1 % імпорту.

У структурі експорту 43 % за продукцією металургії, 9,4 % — машинобудування, 9,35 % — хімічної промисловості, 5,32 % — за засобами наземного, повітряного та водного транспорту.

Завозила Україна в основному мінеральне паливо та нафтопродукти — 46,3 %, продукцію машинобудування —13,6 %, хімічної промисловості — 7,1 %, металургії — 4,13 %, пластмаси і каучук — 4,17 %, текстиль і текстильні вироби — 3,29 %.

● *Миколаїв*

Стимули старі — кого по плечу поплескають, кому скажуть «молодець»

Майже 100 тисяч гектарів пшениці скошено на Миколаївщині. Однак це лише п'ята частина площ колосових і зернобобових культур, що підлягають нині збиранню. У господарствах використовують різні форми стимулювання механізаторів, зайнятих на живах. У Миколаївському районі щодня визначають кращий колектив серед збирально-транспортних ланок. Переможцям вручають грамоту райдержадміністрації, а також запашні короваї і букети квітів.

Після завершення жнив на найкращі екіпажі чекають грошові премії.

● *Вінниця*

Загинуло четверо міліціонерів

Минулої суботи ввечері на автомобільній трасі Вінниця—Могилів-Подільський сталося зіткнення автомобіля обласної державтоінспекції з багатотоннажним рефрижератором «Мерседес», що належить молдовській фірмі «МА-ВЕСТ». Чотири пасажири легковика —заступник начальника ДАІ підполковник міліції Сергій Берчук, командир взводу «Беркут» капітан Леонід Матяш, інспектор «Беркута» старший лейтенант Сергій Сергеєв та водій, старший інспектор державної постової служби лейтенант Віктор Франчук – від отриманих травм померли на місці.

Як з'ясувалося, водій «Мерседеса» порушив правила руху, виїхавши на зустрічну смугу, по якій їхала колона міліцейських автомашин. Автомобіль ДАІ, що зазнав аварії, був головним у ній.

Не приватизуйте владу

***Верховна** Рада України, у повній відповідності з традиціями європарламентаризму, поділяється нині на лівих, правих, центристів обох відтінків і навіть незалежних. Це теоретично. А практично такого розмаїтого ідеологічного спектру український парламент не має. Вибори Голови показали, що депутати Верховної Ради поділилися на дві рівновеликі частини на засадах їх ставлення до існуючого режиму. Одні вважають його провідником вільно-ринкових перетворень в Україні і беззастережно підтримують, інші, справедливо кваліфікуючи ці перетворення як архаїчно-капіталістичні і жодним чином не зорієнтовані на людину, виступають з його критикою.*

У країнах з давніми традиціями парламентаризму структуризацію парламенту здійснюють самі виборці. У нас же це робить, фактично, виконавча влада. При цьому з депутатами відбуваються дивні метаморфози. Деякі з них, отримавши мандат, змінилися до невпізнання. І справа не тільки у формальній самоідентифікації ідеологічних платформ парламентських фракцій. Важливішим тут є їх сутісна природа. Можна називати себе соціал-демократом чи прогресивним соціалістом і реально підтримувати курс уряду на архаїчну капіталізацію, а можна бути комуністом чи соціалістом і розуміти прийнятність для нової України багатоукладної економіки, у тому числі і ринкової.

Складається враження, що обрання Голови Верховної Ради України перетворилося на поле бою між «правими» і «лівими». Причому, якщо перші мають союзників в особі виконавчої влади і навіть закордонних наставників, то другі можуть апелювати хіба що до народу.

Нещодавно мені довелося почути дивну сентенцію пана З. Бжезинського. Відповідаючи на запитання кореспондента українського телебачення з приводу перспектив української демократії, він сказав, що на часі рятувати не демократію в Україні, а саму Україну. Ось тільки не уточнив, від кого треба її рятувати. Може, від українського народу? Щось подібне ми потім чули і з вуст керівників нашої держави.

Дивно, але демократія нам, справді, виявилася не зовсім потрібною. Спостерігаючи за тим, що творила виконавча влада і її засоби масової інформації з Верховною Радою минулого скликання (досить згадати політичну клоунаду на телебаченні панів Лапікури і Долганова) і як ставиться до нинішньої, не можна не переконатися в її політичній короткозорості. Невже наші провідники не в змозі зрозуміти, що, насправді, проводилась і проводиться цілеспрямована дискредитація не стільки Верховної Ради, скільки ідеї української суверенності і демократії? Адже саме Верховна Рада, якою б недосконалою вона не була, є символом нової України. Вона, і ніхто інший, прийняла всі основні документи нашої суверенності, породила нові інститути виконавчої влади, у тому числі і Президента.

То чи варто було витрачати стільки енергії, щоб знову повернутися до тих часів, коли Верховна Рада являла собою суто декоративну інституцію, підпорядковану ЦК Компартії України? Послухаєш деяких нинішніх «демократів», яким вони бачать парламент і його Голову (навіть і не Голову, а такого собі сіренького спікера), — і диву даєшся. Таке враження, що ми нічому не навчились, а світовий досвід і зовсім не обтяжив наш політичний світогляд.

Історично склалося, що парламентаризм народився як антитеза абсолютизму. Відповідно і парламент за своєю природою є інституцією, опозиційною до монарха, канцлера чи президента. Якщо цієї головної своєї функції він не виконує, якщо стає своєрідним продовженням волі президента, тоді він втрачає суверенність у сфері своїх повноважень і не може вважатися парламентом. А без парламенту, як відомо, немає і демократії.

Якщо таку ціну ми хочемо заплатити за категоричну відмову від «лівого» Голови Верховної Ради, то вона буде надто дорогою. Насамперед, для українського народу.

Не знаю, чому деяким нашим партіям і парламентським фракціям так подобається визначення «праві». Адже більшість із них за своєю суттю не є такими. Принаймні, не були такими під час виборчої кампанії. До парламенту їхні представники пройшли під лівими гаслами. Можливо, тут спрацьовує ефект заперечення минулого. Ми так обпеклися на колишньому «реальному соціалізмі» (насправді, державному), що сьогодні у критиці лівих ідей стали святішими від Папи Римського. Тим часом скомпрометованість не означає ущербність. Мусимо усвідомлювати, що соціалістичні ідеї будуть принадні доти, доки у світі будуть знедолені і скривджені. Навіть у благополучній Європі, до якої ми так прагнемо, не зрікаються соціалістичних орієнтацій. У країнах Скандинавії, Швейцарії чи у ФРН сьогодні соціалізму більше, ніж його було в СРСР.

В сучасних умовах України, ураженої глибокою системною кризою, «лівизна» є категорією не стільки ідеологічною, скільки моральною. Гріх бути «правим», коли твій народ «лівий». Зупиніть його вимирання, піднесіть життєвий рівень, сформуйте потужний середній клас, а тоді вже й бавтесь своєю «правизною».

І не треба лякатися «лівих», а тим більше залякувати ними цивілізовану Європу. Мовляв, прийдуть червоні і відновлять усе, як було. Не відновлять. Хоча дещо з того, що ми мали в минулому (наприклад, соціальні гарантії, безкоштовну освіту і медицину, право на працю та інше), таки варто було б повернути людям. Маховик української історії почав обертатися в інший бік і зупинити його або надати зворотних обертів сьогодні неможливо. «Ліві», наскільки свідчать їхні програми, і не ставлять собі такої мети. А ось намагання припинити пограбування України, зробити так, щоб «нові українці», які, за висловом одного депутата, заробили свої мільйони працею у суботу й неділю, не обкрадали своїх співгромадян, які все життя день при дні тяжко працювали, не може не викликати симпатії простих людей.

Непоступливість «правих», які зосередили у своїх руках усі владні важелі, але за сім років урядування не тільки не примножили спадку, залишеного їм «лівими», а й розтринькали його, не має морального виправдання. В умовах тотальної приватизації, яка є не чим іншим, як експропріацією багатств більшості меншістю, давайте хоч владу залишимо у колективній власності.

Петро ТОЛОЧКО,
народний депутат України.

І стане ще й держава «моржевою»...

Точка зору

(Початок на 1-й стор.).

Але все по порядку. Технічна проблема в тому, що задля збереження будь-де цілісної енергосистеми існують пристрої, які стежать за герцовою частотою в енергомережах. І якщо ця частота знижується до критичної, то відбувається автоматичне відключення споживачів від електроенергії. Причому автоматика не розбирається, кого відключає: завод, дитсадок чи систему контролю за безпекою, наприклад, на ЧАЕС. Кільканадцять років тому така автоматика не спрацювала в Нью-Йорку, енергомережа була зруйнована на кілька годин, зникло світло скрізь, і від згадок про ту «ніч довгих ножів» у нью-йоркців і досі з'являються мурашки...

А політико-соціальним це суто технічне питання в Україні стало тому, що влада знову збирається розв'язувати, і вже його розв'язує, тотально відключаючи споживачів від електроенергії і теплої води.

Промовистий приклад: Київ. У столиці сьогодні з 1582 юридичних осіб-споживачів теплоенергії (тобто гарячої води) відключено 1150. За словами голови правління Державної акціонерної енергопостачальної компанії «Київенерго» Івана Плачкова, це відбулося з різних причин: десь ремонт, десь профілактичний огляд. Але загальної картини це не змінює: три чверті квартир киян — без гарячої води, і, як ви розумієте, це не апартаменти Президента чи урядовців.

Але навіть не це головне. Біда в тому, що, схоже, гарячої води і не буде, бо влада розв'язує у такий спосіб фундаментальну проблему заборгованості за теплоелектроенергію. За даними міністра енергетики України Олексія Шеберстова, станом на 30 червня заборгованість за споживання теплоелектроенергії сягнула 3,7 мільярда гривень, кожний п'ятий споживач користується нею безплатно. А тому шантаж: не платиш — відключимо.

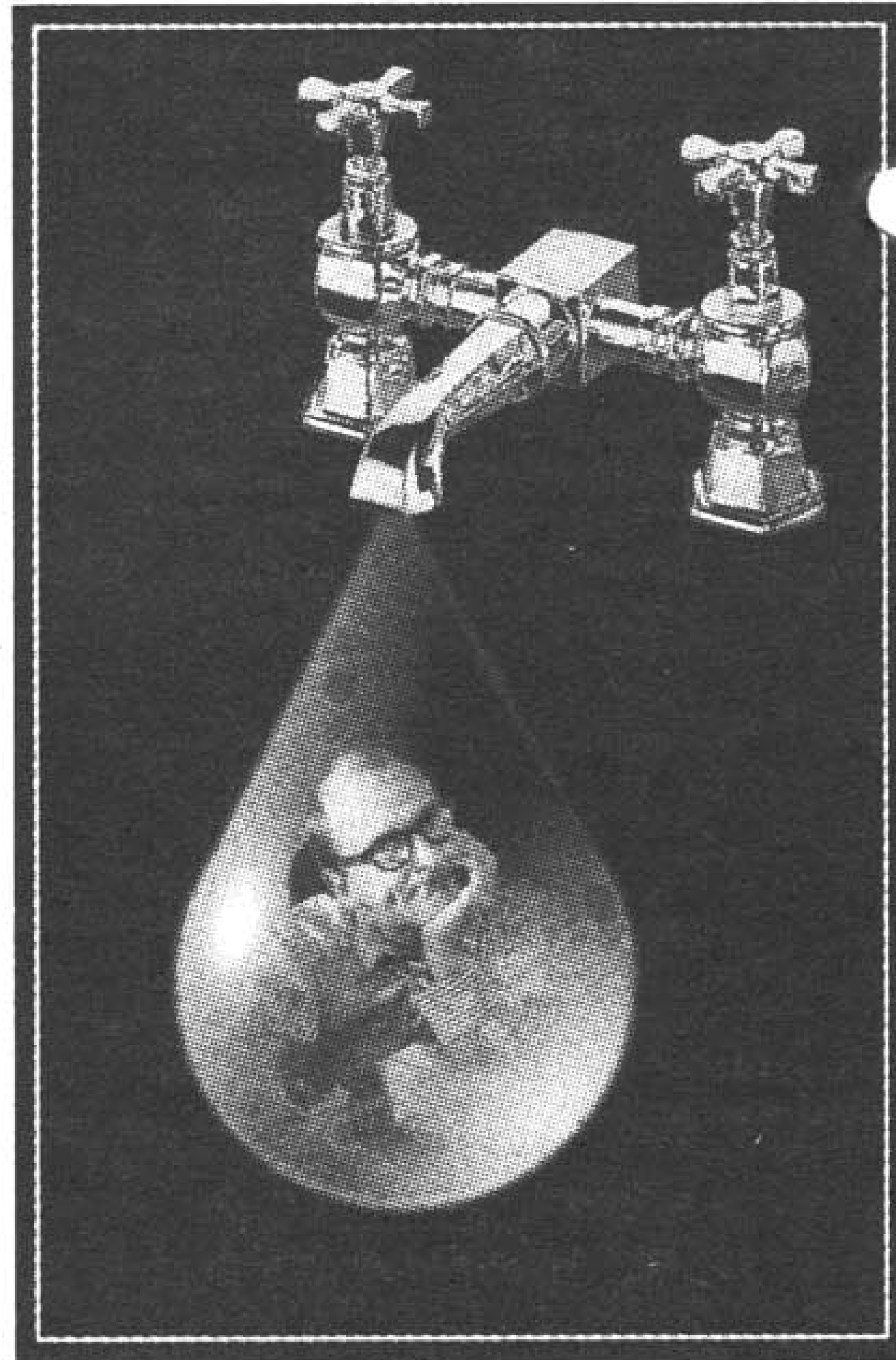
Є й такі цифри, що характеризують проблему, —структура споживання теплоенергії, наприклад, у Києві така: частка населення — 73 відсотки, промисловість — 3,5 відсотка, а всі інші — 23,5 відсотка. Відповідна і структура боргу: із 700 мільйонів боргу «Київенерго» 500 мільйонів — це борг житлокомунгоспу. В інших регіонах України, звісно, картина може бути іншою, але це не змінює суті проблеми, а саме —відносин між владою і народом. Виходить, що влада знову шантажує народ. Спершу створила таку ситуацію, коли ніхто нікому не платить, і насамперед зарплати і пенсії людям, а потім іще й зробила цих людей винними.

Маразм, звичайно, але така традиція старої номенклатури, яка й сьогодні керує державою. Є, правда, невелика різниця: раніше власну нездатність забезпечити людей м'ясом чи маслом пояснювали шкідливістю споживання цих продуктів. Сьогодні ж, примусово перетворюючи населення на «моржів», нічого вже й не пояснюють. Просто закручують крани і спускають відповідальність згори донизу.

Причому роблять це відверто і нахабно. Влада на рівні уряду приймає рішення про вибивання боргів, але не своїм указом, а доручає робити це місцевим адміністраціям. Ті, в свою чергу, перекладають цей тягар на місцеві енергопостачальні компанії. І вже безпосередні розпорядники енергії тиснуть на директорів підприємств, на ЖЕКи тощо. І якщо згадати гарячу воду, то вже ЖЕКи мають «вибивати» з людей плату за комунальні послуги. Але у людей немає грошей, а у ЖЕКів — можливості покарати саме тих, хто не платить, тож і відключають усіх поспіль. Це найлегше. Все, коло замикається, бо знову виникає запитання, а хто ж у всьому винний? Хто довів країну до такого становища під флером розмов про реформи?

Верховна влада стверджує, що не вона, і киває вниз, мовляв, вони не забезпечують.

А місцеві енергопостачальники переадресовують нагору. І. Плачков, зокрема, повідомив таке: по-перше, нові і старі борги йому мають платити в гривнях, але він свої борги державі має платити в доларах. І так само «зеленими» платити трейдерам за газ і топковий мазут. Подруге, влада, нібито піклуючись за промисловість, реструктурувала на 5 років борги підприємств за теплоелектроенергію, а борги енергопостачальників не реструктуровані. Тож «Київенерго» і вирішило тиснути на комунгосп: до гарячої води ЖЕКи і будинкоуправління підключать, коли вони подадуть гарантійного листа, де вкажуть, що повністю

заплатили за гарячу воду і опалення, починаючи з 1 січня цього року, і що заплатили 5 відсотків старого боргу, що накопичився до 1 січня 1998 року. До цього листа треба додати банківське платіжне доручення про сплату вказаних сум і графік погашення старих боргів. А як працюють наші ЖЕКи, відомо всім...

Тож, схоже, невдовзі будемо всі «моржами», а Україна — «найморжевішою» в світі. Кажуть, це корисно для здоров'я. Незрозуміло, чому тільки дерматологи проти...

Володимир СКАЧКО.

Якщо факти не перевіряють, значить, це комусь потрібно

КОЛИ я прочитав у «Голосі України» за 23 червня ц. р. статтю народного депутата Олександра Голуба «Якщо кримінальні зірки загоряються, значить, в Україні це комусь потрібне», то спочатку був дуже здивований. Не тоном статті, не манерою викладення, навіть не гарячими нападами на владу. Тут усе зрозуміло: як перший комуніст на Львівщині, Голуб не міг без того обійтися. Дісталося всім по черзі, починаючи від Президента і уряду і закінчуючи різними офіційними і неофіційними особами. Навіть секретарю США Мадлен Олбрайт — не пожалів і вельмишановну пані. Але головне відкриття цієї статті зовсім не в стрілянині з усіх критичних стволів. Одкровення в тому, що головний снаряд руйнівного пафосу спрямовано на адресу, кого б ви думали? — залізниці. Причому не всієї магістралі, а тільки Львівської. Її проголошено головним корупціонером і великим економічним злодієм. Вона, запевняють, стоїть на магістралі всіх бід та неподобств. А головним обвинуваченим у всіх гріхах постає її «перший машиніст» Григорій Кірпа.

І спочатку не повірив, бо знаю Кірпу не з чужих слів, а давно і особисто. Він чотири роки працював у нас начальником Рівненського відділка. І за той час я добре вивчив його ділові якості. І потім, коли він перейшов до Львова, наше спілкування продовжувалося. Так сталося, що я був не випадковим свідком його адміністративного та професійного зростання. Всі звання та нагороди Кірпа заробив своєю тяжкою працею.

Буду відвертим: багато хто до кінця не знає, що таке сьогодні залізниця. А Львівська — це більш як 550 підприємств і майже сто тисяч працівників. Так і хочеться сказати — махіна. А до того треба додати, що всі залізниці України, коли йдеться про прикордонні перевезення, зливаються на території Львівської в єдину артерію, бо тільки вона «розвернута» на Захід, у Європу.

Звичайно, все, що відбувається на ній, передусім лягає на плечі цієї ділової і працьовитої людини. Але краще наведу деякі факти, причому, на відміну від О. Голуба, великогабаритні і вагомі, які не сховаєш і не відштовхнеш. Серед шести магістралей України Львівська постійно знаходиться в першій трійці. За перевезеннями, прибутками, технічним рівнем та іншими показниками.

А є ще програмно-стратегічні плани. Після розпаду Союзу Львівська залізниця була першим «ешелоном», який прорвався на Захід. До того ж це було зроблено швидко, грамотно і досконало з точки зору міжнародного права.

Було відкрито на кордонах усі раніше законсервовані залізничні переходи. В результаті — по 17 прикордонних переходах рушили пасажирські та товарні потяги. Цими роками було знайдено і короткі маршрути, які дали змогу обминати інші держави і таким чином залізниця почала заощаджувати для молодої країни щорічно мільйони доларів. Не випадково, що вона, незважаючи на тяжку кризу в державі, не зменшила, а, навпаки, збільшила імпорт і експорт народногосподарських вантажів. Львівські залізничники, без перебільшення, єдиним ривком «форсували» відстань від столиці Галичини до Тернополя, встановили опори з контактними дротами для руху електропоїздів. Сьогодні вони роблять такий марш-кидок до Хмельниччини, будують транс'європейську магістраль. Львів'янам не треба розповідати, що в них з'явився перший в Україні сучасний приміський вокзал, і що за їхнім прикладом збираються будувати такі комплекси інші магістралі. Величною тепер виглядає і головний пасажирський вокзал. А його ще не поновлено до кінця. Задумали звести ще й міжнародний, і прокласти до обласного центру від кордону колію на європейський взірець.

Можуть сказати, що все це окозамилювання для іноземців та наших державників високого рангу. Але вже реконструювали вокзали в Тернополі, Дрогобичі, Стрию, Рівному, збудували новий вокзал у Великоберезному (Закарпаття), буде відремонтовано й інші, і то, за високими стандартами, і кожна платформа та перон матимуть гарний вигляд. Отже, ведеться цілеспрямоване перепрофілювання залізниці не тільки в технічному, але й естетичному плані.

Я відзначив тільки деякі риси загальної картини. Але, наскільки розумію, О. Голуб мав іншу мету. Його не цікавило життя магістралі зі всіма його плюсами і мінусами. Як і показники, закладені в пам'ять комп'ютерів. Навіщо йому було зустрічатися зі спеціалістами, аналізувати... Бабахнув: корупціонери і все. І якось незручно нагадувати людині з вищою освітою тривіальну істину, що корупція — все-таки кримінальна кампанія або тіньове товариство, які вилучають в особистих цілях користь або злочинним шляхом в обхід законів кладуть великі гроші до власних кишень.

А я щось не побачив у статті серед піраміди фактів особистого зиску або якоїсь наживи начальника залізниці. Є натяк, що він хоче за нагоди приватизувати певну територію. Але яка сорока на хвості принесла таку інформацію? Невже не відомо, що на Рівненщині і на Львівщині, та й в інших регіонах України, у наш «експансійний» час з'явилося стільки підпільних і відкритих прихватизаторів, відбуваються такі розкрадання і крадіжки державного і громадського майна, що можна казати про це прямо і доказово. А наш гарячий критик каже про це якось між іншим і поверхово. Я мимоволі звернув увагу на одну особливість у позиції Голуба. Він, немов на рятувальний круг, спирається на виступи різних газет, які критично ставляться до Львівської залізниці. Перераховує всі їхні назви. Мабуть, вважає, що це вже дає йому моральне право без будь-яких відомостей про залізницю з драматичним пафосом проголосити: «Діяльність пана Кірпи стала не просто резонансною, а в прямому сенсі вибуховою». І поставити

тавро. А потім, користуючись тільки газетами, з розмаху бити фактами-компроматами.

Я спеціально попросив в управлінні Львівської залізниці допомогти мені з документами та звітами, і, уважно вивчивши їх, здивувався. Наприклад, О. Голуб наводить факт про фальшиве авізо залізниці на дуже великі гроші. Мовляв, знайте, тут поводяться приблизно так, як свого часу чеченська мафія, що майстерно підробляла банківські документи на астрономічні суми. Той страшенний галас для того, щоб викрити кримінал і, передусім, першого злочинця — начальника. Але це просто вигадка. Насправді залізничники самі виявили фальшиве авізо однієї фірми і притягнули її до суду. Нещодавно він відбувся, і винних покарано.

Або другий факт. Тут уже автор конкретно називає ім'я начальника магістралі, який, він стверджує, придбав тонну цукру по 70 копійок, а продав своїм робітникам по дев'яносто. І створюється образ дрібного спекулянта, який торгує вроздріб у вільний від роботи час. Так, операція з цукром була, але масштаби її незрівнянно інші. Йдеться не про одну-єдину тонну, а про тисячу триста. Чому цукор було видано замість зарплати, пояснювати, мабуть, не потрібно, бо залізниця стоїть в одному ряду зі всіма економічними підрозділами і, як і всі, страждає через відсутність грошей. Голуб просто не мав жодної уяви про те, що цукор надійшов бартером від підприємств за різними цінами, і за такої його великої кількості було взято середню ціну. Коли б наш молодий критик подивився на бухгалтерські звіти, то миттю зрозумів би, що магістраль не заробляє на своїх робітниках. Але саме ця добра риса ну ніяк не подобається автору статті. Наведу ще один приклад. О. Голуб звинувачує керівництво у тому, що воно купує електроенергію за однією ціною, а «закриває» у звітах — за іншою. А таку «метаморфозу» пояснити дуже і дуже просто. Магістраль має спеціальну ліцензію на реалізацію цього специфічного продукту. Тому, отримуючи векселі від своїх боржників, чесно торгує. Підкреслюю — чесно, бо вартість не перевищує відмітки, встановленої державою.

У сьогоднішніх ринкових відносинах у межах закону подібне не тільки не забороняється, а навпаки — заохочується. Це ж одне з джерел, хай не дуже великих — за рік від трьох до десяти мільйонів, — але прибутків, які в сумі формують бюджет залізниці. О. Голуб просто не інформований, що вже два роки поспіль магістраль від «Укрзалізниці» не отримує грошей зовсім, «у неї свої на те підстави», їй самій треба шукати і знаходити фінанси і на зарплату, і на технічний розвиток, і на ремонт... А ще на соціальні програми. Молода людина з комуністичними поглядами прямо-таки палає гнівом, що залізниця звільняє людей, закриває дитячі садки, не сплачує зарплату. Але чому не подивитися глибше? На ті кульбіти, до яких вдається залізниця разом з профспілкою, щоб зберегти фахівців, а також тих, хто не досягнув пенсійного віку. Тоді автор знав би, що магістраль, попри всі фінансові негаразди, не згортає соціальні програми, і залишається в числі небагатьох державних підрозділів, які продовжують збільшувати лікарняні комплекси, підтримувати оздоровчі центри, будувати житло...

Навмисно не прагну переобтяжувати цю статтю цифрами. Але в даному разі не можна не навести хоча б кілька. За 1995-1997 роки більш як тисяча залізничників отримали безкоштовно нові квартири. Цього разу до 1,5 млн. квадратних метрів житла додасться ще майже 20 тисяч. Залишаються в повному обсязі з постійно оновленою медтехнікою майже 20 лікарень і стільки ж амбулаторних комплексів. На курортах залізниці щорічно оздоровлюється майже 7 тисяч залізничників та членів їх сімей. А ще 3,5 тисячі дітей постійно відпочивають в таборах. Крім того, магістраль надає серйозну допомогу ветеранам та інвалідам.

Упевнений, цифр досить. Бо неважко здогадатися, саме соціального «слона» і обминув О. Голуб. Він відзначив, що залізниця закрила частину дитячих садків, і знову все це звів до якихось підступів Кірпи. А те, що деякі з них перепрофільовано під квартири, поліклініки, автор просто не помітив. А насамперед сказав про перероблений під офіс для регіональної транспортної прокуратури садок, мовляв, бачите, які надаються подарунки і кому... З першого погляду хтось може запідозрити щось не те. Але насправді нічого кримінального, протиправного немає, бо існує спеціальна постанова уряду, яка зобов'язує залізниці забезпечувати правоохоронні органи приміщеннями, оргтехнікою, транспортом, зв'язком...

Звичайно, в наш час дуже легко маніпулювати такими словами, як «корупція», «мафія», «клани». Громадська думка швидко все сприймає на віру. Тим більше, що все це є у нас по зав'язку. І не так просто відокремити зерна від плевелів, не мішати грішне з праведним. Не збираюсь ідеалізувати все, що відбувається на Львівській залізниці, штучно піднімати її на котурни. Вона — частинка нашого хворого суспільства, тому не може бути ізольована від нього стіною. Йдеться про інше. Автор морально знищує не ті структури, які відверто працюють на свої кишені чи опинилися в тенетах хабарів або кругової поруки для отримання особистих зисків, а залізницю, колеса якої рухаються в прискореному темпі.

Головний свій «козир» Олександр Голуб залишив наостаннє: залізниця корумпована, бо прибрала до рук всіх і вся. Наліво і направо витрачає шалені гроші, причому державні, а отже, народні. І цій черзі «нахлібників» у неї першими йдуть прикордонники, потім військові, за ними — Служба безпеки. Всі ці «компромати» автор взяв з недобросовісних публікацій. А по-справжньому, то між згаданими структурами і магістраллю виникли стосунки, які мають чітку назву — безготівкові взаєморозрахунки. Іншими словами, залізниця передає їм частку свого бартеру, а держава зараховує це як погашення боргів по бюджету. Не випадково прикордонники вже направили до газети спростування. Я наведу один абзац: «Прес-служба Північно-Західного напрямку прикордонних військ України уповноважена повідомити, що даний факт не відповідає дійсності. За інформацією відповідальних службових осіб, таких фантастичних спонсорських грошей ніколи і ні від кого не отримували. В зв'язку з цим наполягаємо на спростуванні». Такого само листа я бачив і від військових. Тобто в даному разі йдеться про елементарну дезінформацію. Залізниця, і ніхто цього не приховує, постійно комусь допомагає: релігійним громадам, творчим фондам, спортивним організаціям. Наприклад, з минулого року спонсорує львівську футбольну команду «Карпати», до речі, разом з іншими підприємствами. Але з якого ж то часу допомогу почали відносити до злочинів? Невже перший комуніст Львівщини не знає, що за старих часів партійні органи зобов'язували брати на утримання спортивні клуби та товариства, і я не пригадую, щоб хтось назвав такі акції криміналом. А сьогодні, коли держава не спроможна утримувати футбол і він може просто занепасти — що робити? Нещодавно завойовані «Карпатами» бронзові медалі підтверджують, що гроші не було викинуто на вітер. І між іншим, залізниця надала «Карпатам» не 81 мільйон гривень, як пише О. Голуб, а близько двох з половиною.

Чому автор зробив стільки помилок? Навіщо було підставляти себе? Може, розраховував, що замах на залізницю буде настільки ефектним та багатозалповим, що після нічого не залишиться від її керівника? Автор ставить діагноз: «1-й ступінь: у народу вкрали — владі дали — вище стали. 2-й ступінь: а як вище став, то ще більше вкрав, ще більше дав і ще вище став». Це виглядає зовні логічно та психологічно відпрацьовано. Але яке відношення ця схоластична модель має до начальника залізниці? Відкрию одну таємницю: Кірпу кілька разів запрошували до столиці на великі і відповідальні посади, але щоразу він ввічливо відмовлявся.

От і спитайте автора, кому була потрібна його стаття?

Володимир ПЛЮТИНСЬКИЙ,
народний депутат України,
двічі Герой Соціалістичної Праці.

У номер

● *Вінниця*

Помилка лікаря коштувала дитині життя

Трагічний випадок стався у пансіонаті «Ластівка» АТ «Вінницятурист», що неподалік від обласного центру. Тут одразу захворіли 14 дітей. Одній з дівчаток встановили діагноз «краснуха». Згодом така сама інфекція уразила 14-річну Т. Вознюк, яка приїхала на відпочинок із Жмеринського району. Медики пансіонату лікували дівчинку кілька днів. На жаль, здоров'я дитини не поліпшувалось. Коли тяжкохвору доставили нарешті до Вінницької міської інфекційної лікарні, було вже пізно. Врятувати її життя так і не вдалося.

За словами заступника начальника управління охорони здоров'я Н. Довгополюк, дівчинка померла внаслідок «лікарської помилки через недооцінку тяжкого стану дитини».

● *Сімферополь*

СНІД усе-таки не спить

Більш як 2 тис. хворих на СНІД зареєстровано в Криму, повідомили в Міністерстві охорони здоров'я автономії. Різкого підйому поширення ВІЛ-інфекції з другої половини 1997 року немає.

Щомісяця в Криму реєструють 60—80 вірусоносіїв, тоді як протягом першої половини 1997-го — 100—120. Проте реальне число ВІЛ-інфікованих на півострові в 10 разів перевищує офіційні дані, 60% ВІЛ-інфікованих — наркомани. Середній їхній вік — 26 років, 60,9% — у віці від 19 до 29 років, 12,2% — від 15 до 18 років.

● *Донецьк*

Мистецтво рятувати — в маси

Новосілля відсвяткував Донецький регіональний навчально-тренувальний центр невідкладної медичної допомоги, який нині розташувався у відремонтованому приміщенні на території обласної травматологічної лікарні. Відкритий він восени 1997-го, у ньому уже пройшли спеціальну підготовку 14 тисяч медиків, гірничорятувальників, пожежників. Навчитися надавати потерпілим першу допомогу тут зможуть не тільки працівники ДАІ, альпіністи, військові, а й всі громадяни, незалежно від професії.

● *Луганськ*

Мільйон теж гроші

Передачею об'єктів соціальної сфери вугільників у комунальну власність населених пунктів супроводжується закриття шахт. Поменшало проблем у вугільних підприємств «Стахановвугілля», яким для згаданих цілей із держбюджету України виділено мільйон гривень. Розпорядженням глави облдержадміністрації кошти вже розподілено між Кіровським та Брянським міськвиконкомами, яким виділено відповідно 700 та 300 тисяч гривень.

75 — вік досвіду й пошуку

Ювілеї

НЕЗАБАРОМ Мелітопольському державному педагогічному інститутові виповниться 75 років. Для вузу це чудовий вік. Колектив інституту, очолюваний кандидатом біологічних наук, професором І. Аносовим, сповнений сил і енергії. Не випадково торік конкурс серед абітурієнтів інституту становив шістьсім осіб на місце.

У Мелітопольському педагогічному акредитацію Міністерства освіти України отримали 9 напрямів підготовки спеціалістів. Це дає змогу розширити спеціалізацію: зокрема, минулого року було відкрито 6 нових спеціальностей (біологія — практична психологія, географія — історія, практична психологія — іноземна мова та інші). Цього року до них додадуться біологія — фізичне виховання, музика і практична психологія, музика та хореографія. Така «подвійна» спеціалізація підвищує конкурентоспроможність випускників вузу на ринку праці, а інституту, в свою чергу, гарантує збільшення потоку абітурієнтів. За прогнозами, велику популярність матиме нова спеціальність, що відкрилася на музично-педагогічному факультеті — музика та хореографія. Бальний спортивний танець викладатимуть студентам висококваліфіковані педагоги Світлана і Станіслав Романцови, керівники народного ансамблю бального танцю «Веселка». До речі, нещодавно вони стали переможцями міської акції «Людина року-97» і були представлені до надання почесного звання «Заслужений діяч культури України». Тож повчитися у мелітопольців є чому.

Тетяна ПОЛУХІНА, журналістка.

Мелітополь.

На знімку: ансамбль бального танцю «Веселка» та його керівники Світлана і Станіслав Романцови.

Турботу й незрячий «побачить»

Освіта

Перші вихованці цієї унікальної школи-інтернату вже давно пішли у доросле життя, мають власну сім'ю, престижну роботу. Є серед них юристи, педагоги, музиканти... А свою альма-матер не забувають. І відвідують не тому, щоб згадати, як робили тут, незрячі чи з надто слабким зором, перші кроки до знань, до самостійного життя. А й задля того, щоб, почасти діючи підсвідомо, вселяти надію в душі тих 6—7-літніх, які щойно переступили поріг закладу, що стане для них домівкою на довгі дванадцять років.

Ошатний триповерховий будинок у фруктовому саду на вулиці Терешкової, 25-а, з'явився 26 літ тому. Споруджений за спеціальним проектом, аби його мешканці відчували якомога менше незручностей, мали під рукою все необхідне для навчання, побуту, дозвілля — для життя.

Навчають тут багато чому. Найперше тому, що й у звичайних школах. А ще, наприклад, орієнтуватися в мікро- й макропросторі, прати одяг, готувати їжу, обирати хобі до смаку, яке згодом, цілком імовірно, може стати й професією. Діти охоче відвідують різні гуртки, студії: хто радіозв'язку, хто плетіння, хто музичну школу...

Та головне — одержання повної середньої освіти. Саме це допомагає згодом ліпше пристосуватися в суспільстві, жити повнокровніше, цікавіше. А багато хто продовжує навчання, йде до вузів — на пільгових засадах, за результатами співбесід.

— Останнім часом турбує те, — ділиться психолог Ольга Єременко, — що діти нерідко потрапляють у школу-інтернат тільки в 11—12 років. Було б значно краще, якби до першого класу вони приходили у такому самому віці, що й діти у школі звичайні. Тоді вони якнайшвидше адаптувалися б, засвоювали азбуку Брайля, ефективніше опановували б знання, набували навичок орієнтації в просторі. Одне слово, жили б повноціннішим життям і тепер, і в майбутньому. Тож звертаюся до батьків, які мають незрячих чи зі слабким зором дітей: не зволікайте! Це зашкодить, передусім, вашим донечкам і синочкам.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Фото Олекси ВАЩЕНКА.

На знімку: так вони пізнають світ.

Чарівники гуманного міста

ШОФЕР машини, яку ми піймали під час зливи, мимохідь сказав, що він чорнобилець, інженер-сантехнік із Прип'яті, і що тепер йому доводиться «грачувати». Нас, пасажирів, було четверо: ми з дружиною та пара французів — всім за 60. Їхали недовго, і, вже виходячи, гості з Франції перепитали: чи правильно вони зрозуміли, що шофер постраждав від аварії на Чорнобильській АЕС? А потім запропонували йому по 250 г своєї крові. Водій, схвильовано подякувавши, відмовився. А двоє літніх французів пішли до оперного театру дивитися балет.

Це були Полет і П'єр Лапуар — мер міста Сан-Базей, що на півдні Франції поблизу Бордо. Вони змогли подружити дітей своєї країни і України. І тепер наші учні з Київської школи мистецтв та французькі з Центру мистецтв в Сан-Базеї обмінюються візитами, живуть в сім'ях одне одного.

Під час декількох поїздок до Франції наші діти на високому професійному рівні демонстрували фольклорне мистецтво, музичні та вокальні номери, виставку малюнків. Концерти проходили з аншлагом. І місцева преса надрукувала декілька схвильованих відгуків.

Французькі школярі ставили на нашій сцені п'єсу-казку власної творчості про привид, який живе на горищі і допомагає дітям вирішувати екологічні проблеми. Лапуари також запросили до себе на літні канікули юну флейтистку, семикласницю Оксану, організм якої ослаблений Чорнобилем. Дівчинка поправила здоров'я, поліпшила знання іноземної мови, ознайомилася з французьким побутом. Завдяки спілкуванню з сім'єю Лапуарів для неї розвіявся міф про зніжену Францію, де гроші сиплються з неба. І вимальовувався образ країни, яка леліє гуманні ідеали не на словах, а на ділі.

Це помітно скрізь. І в наметах циган, яким мерія надає можливість сезонної роботи. І в краєзнавчому музеї, де безплатно працюють ентузіасти. І в тому, що мерія працює до 22-ої години, щоб після роботи громадяни могли потрапити на прийом...

Попередній мер Сан-Базея, людина досить багата, хотів передати своє крісло синові. А син, в свою чергу, обійшов всі будинки в місті, пропонуючи свою кандидатуру. В результаті люди обрали... булочника, 60-річного П'єра Лапуара, тому що знали і довіряли йому.

Подружжя Лапуарів 42 роки працювало разом, не знаючи відпусток і свят. Він пік, а вона з 5-ої ранку починала розвозити торти та булочки додому покупцям. «І відкіля тільки у нас двоє дітей взялося?» — жартує Полет.

Дім мера сьогодні, як і багато років тому, тримається на вірі в силу сімейних устоїв, у необхідність виховання порядної людини. І це немаловажно, адже добра сім'я Лапуарів виступає сполучною ланкою між представниками молодого покоління різних народів.

Марія ТИМОШЕНКО.

Шляхи, які ми прокладаємо

Сервіс

Бухгалтерія ЗАТ «Менське ШРБУ-82» втомилася від щомісячних перевірок контролюючих органів. Директор шляхового ремонтно-будівельного управління Олександр Тишина, хоч і засуджує таку систему контролю, та відзначає у зусиллях перевіряючих і позитивний момент: «Така надмірна увага говорить про те, що ми благополучна організація, яких тричотири на район. Ми працюємо, у нас є кошти. З ШРБУ-82 ще можна додатково стягнути до бюджету якусь копійку. А от до сусідів не йдуть. Перевіряти нічого...»

Закрите акціонерне товариство «Менське ШРБУ-82» створене торік. Це перша в області приватна служба, яка займається ремонтом та будівництвом шляхів. Конкуренція у цій сфері велика. У райцентрі є ще своє районне дорожнє управління та міжколгоспна пересувна шляхова колона. А замовників негусто. Щоб капітально відремонтувати кілометр дороги, потрібно мінімум 300—350 тисяч гривень. Таких коштів у місцевих сільгосппідприємств немає. Державне фінансування забезпечує лише третину від потреби.

І все-таки ЗАТ «Менське ШРБУ-82», якому довірили свої «ваучери» 490 акціонерів з усього Придесення, не залишається без діла. Енергійний пошук замовників у всіх куточках області дає свої плоди.

Менські шляховики ШРБУ-82 останнім часом виконували низку відповідальних завдань — асфальтували дорогу та міст через Десну поблизу Сосниці, благоустроїли Чернігівську газонаповнювальну станцію. Нині впорядковують три кілометри автомагістралі Чернігів—Новгород-Сіверський, а потім прокладатимуть під'їзну дорогу до будівельного майданчика заводу з переробки картоплі, об'їзні асфальтівки поблизу Сосниці та Сеньківки. Вигідні контракти та довіру замовників колектив менських шляховиків зажив завдяки високій якості дорожнього покриття. А це стало можливим після купівлі і монтажу нового асфальтобетонного заводу. ШРБУ-82 має впорядковану власну під'їзну колію, сховище для бітуму, тому йому легше, ніж іншим шляховим організаціям, оперативно виконувати будь-які завдання.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Точка зору

День Конституції минув. Забудьте

ОДНОГО РАЗУ, говорячи про підсумки 1997 року, Президент України зазначив, що тільки сліпий може не помічати тих позитивних зрушень, які сталися в економіці країни. І Л. Кучма, і В. Пустовойтенко не втомлювалися віддавати помірну похвалу станові економіки держави. Ось лише кілька цитат з виступів Президента в 1998 році:

«... Саме цього (1997 — Авт.) року пройдено найтяжчу кризову точку, перегорнуто найтяжчу сторінку нашої новітньої історії. Важко, повільно, але починає одужувати економіка» (січень);

«Пройдено найтяжчу фазу боротьби за виживання (виступ на нараді працівників податкових служб, січень);

«Є, хоч би як кому хотілося цього не сприймати, й очевидні ознаки поліпшення економічної ситуації» (лютий);

«Економіка України дедалі твердіше стає на шлях стабілізації і зростання» (березень);

«Найважчі часи, судячи з усього, вже пережито» (кінець березня).

Коли читаєш такі підбадьорливі заяви, віриш, що законодавча база держави працює у правильному напрямі, незважаючи на дуже й не дуже аргументовані думки окремо взятих дійсних депутатів та кандидатів у депутати, екс-, нинішніх і майбутніх політичних діячів та господарників, мас-медіа, справи в економіці України саме такі, як про це каже Президент. Тим паче, що він уже тривалий час керує економічним розвитком держави: постановою Верховної Ради від 13 жовтня 1992 р. Леоніда Кучму затверджено прем'єр-міністром України, а в липні 1994 року обрано Президентом. Щоправда, певну настороженість викликало використання ним у виступах деяких ідеологічних штампів. Наприклад, у спробах дати, за прикладом радянських років, мобілізуючу назву цьому, 1998-му, рокові: «рік предметної роботи», період «критично-вирішальний», «рік стабілізації». (Хочеться звернути увагу читача, що одночасно з передвиборчими дифірамбами з приводу піднесення економіки, але, очевидно, відповідно до дійсного стану справ у ній, готувалися антиконституційні укази, в тому числі «Про заходи щодо підвищення відповідальності за розрахунки з бюджетами і державними цільовими фондами». Цей указ, до речі, підписано Президентом ще 4 березня ц. р., 21 березня подано до Верховної Ради України — разом з відповідними законопроектами і супровідним до нього комплектом документів, який потребує великих часових витрат).

Несподівано, на загальне здивування, те, за словами Президента, позитивне, що досягнуто нашою економікою, «не обернулося поліпшенням стану справ в економіці в цілому». Мало того, «для збереження стабільності доводиться вдаватися до значних внутрішніх і зовнішніх запозичень. Обсяги державного боргу наближаються до критичної межі» (із звернення Президента України Леоніда Кучми до українського народу, середина червня 1998 р.).

Зрештою вийшло, що стан справ в економіці просто-таки катастрофічний, і якщо не змінити законодавство (читай — підігнати його під здобуті економічні «досягнення»), то «ми втратимо минулий і половину цього року». І це змушує, грубо порушуючи Конституцію, зосередити законодавчу, а реально — і виконавчу владу в одних, природно, президентських, руках (внутрішні суперечності у Верховній Раді — не причина, а привід: все одно є законодавча процедура проходження законопроектів. Вона пов'язана з великими часовими витратами і з особистого бажання сесія Верховної Ради України технологічно і фізично не в змозі протягом одного-двох місяців розглянути 70 законопроектів, поданих Президентом і Кабінетом міністрів, із них до 50 — першочергово).

Тому, «враховуючи всю складність і відповідальність економічної і соціальної ситуації та керуючись Конституцією, Рада (національної безпеки та оборони України. — **Авт.**) рекомендувала Президентові України врегулювати низку життєво важливих для країни питань економічного життя своїми указами». (До болю знайомий колективний розум).

До речі, у 1992 році, вимагаючи надання Кабінету міністрів права видавати декрети, що мають силу закону, Леонід Данилович використав схожу аргументацію. І тоді Верховна Рада погодилася з ним, внісши відповідні зміни до старої Конституції. І тепер знову використовується словесна мішура, котра нічого спільного з Конституцією, крім посилання на неї, не має. Справді, ст. 107 Конституції передбачає існування такого органу, як Рада національної безпеки та оборони. Але йому не надано право втручатися у законодавчу діяльність:

«Рада національної безпеки і оборони України є координаційним органом з питань національної безпеки та оборони при Президентові України. Вона координує і контролює діяльність органів виконавчої влади у сфері національної безпеки та оборони.

Головою Ради національної безпеки та оборони України є Президент України.

Персональний склад Ради формує Президент України.

Компетенція і функції Ради національної безпеки та оборони України визначаються законом».

Закон «Про Раду національної безпеки і оборони України» прийнято Верховною Радою 5 березня 1998 року. Його № 183/98-ВР, і підписано закон Л. Кучмою. В ньому докладно регламентуються завдання, права і обов'язки Ради, правовий статус документів, що приймаються. Щоб не переказувати закон, наведемо для прикладу лише одну статтю з нього:

«Стаття 2. Правова основа діяльності Ради національної безпеки оборони України

Рада національної безпеки і оборони України у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, міжнародними договорами України, згоду на обов'язковість яких надають Верховна Рада України, акти Президента України».

Можна припустити, що члени Ради дружно вирішили ігнорувати і Конституцію, і закон «Про Раду...», практично призупинити дію окремих статей Конституції з усіма наслідками, що випливають із цього. А Президент пішов у Ради на повідку. До речі, Президент мимохідь порушив Конституцію: «Рішення Ради національної безпеки і оборони України вводяться в дію указами Президента України». Указу , який містив би рішення Ради, як не було, так і досі немає.

Постає питання: «Чи дозволяє чинне законодавство призупиняти дію Конституції в цілому чи окремих її статей? На першу частину запитання відповідь однозначна — ні. На другу частину запитання такої однозначної відповіді дати не можна.

Частина 21 ст. 106 Конституції надає Президентові право приймати «в разі потреби рішення про введення в Україні або окремих її місцевостях надзвичайного стану... — з подальшим затвердженням цих рішень Верховною Радою України».

У такій ситуації, передбаченій Законом України "Про надзвичайний стан», допускаються «встановлені цим законом обмеження у здійсненні конституційних прав і свобод громадян, а також прав юридичних осіб».

Але надзвичайний стан може бути запроваджено в суворо визначених випадках (ст. 4), у тім числі за **«спроби захоплення державної влади чи зміни конституційного ладу України шляхом насильства»**. Будь-який стан економіки не є законною підставою для введення надзвичайного стану. Крім того, надзвичайний стан впроваджується або постановою Верховної Ради України, або указом Президента, що підлягає затвердженню тією самою Верховною Радою (ст.9). Можливості введення в державі прямого президентського правління, призупинення, без введення надзвичайного стану, дії окремих статей Конституції, призупинення, зміна чи введення нових законів президентськими указами ні Конституція, ні інші законодавчі акти не передбачають: права і обов'язки Президента вичерпно визначені Конституцією України —розділом V «Президент України» і пунктом 4 розділу XV «Перехідні положення». І як посадова особа він повинен робити тільки те, що дозволено законом, про що Президент і каже: **«У моєму розумінні посилення влади — це не вивищення однієї з її гілок над іншими. Я за баланс між ними, визначений Конституцією. Кожна повинна чітко виконувати свої конституційні обов'язки та повноваження»** (травень 1998 р.). Тому не зовсім зрозуміло: навіщо треба порушувати Конституцію? Та коли вже Президент для виправлення економічної ситуації взяв на себе відповідальність за порушення Конституції («... я беру на себе відповідальність...»), то напрошуються запитання: якщо майже із семирічного існування незалежної України близько п'яти років державу очолює Л. Кучма, то хто весь цей час ніс тягар відповідальності за розвиток економіки держави і дотримання Конституції? І що доброго дало для економіки країни надання законодавчих повноважень Прем'єр-міністрові Л. Кучмі в 1992 році?

17 червня, одночасно зі взяттям на себе відповідальності за порушення Конституції, Президент підписав розпорядження «Про святкування другої річниці Конституції України». Можна передбачити, що це має свідчити про таке: Президент пам'ятає, що нинішня Конституція існує незалежно від бажання будь-кого; населення має знати, що Конституцію Президентом не відмінено, а просто трохи вихолощено; з часом, у майбутньому, Конституція діятиме в повному обсязі (згадаємо недалеке минуле: «тимчасові труднощі», «світле майбутнє», «нинішнє покоління буде жити...»); органи виконавчої влади, слідом за Президентом порушуючи Конституцію, повинні не зариватися.

І нині у підприємців, які дотримують законів, а не вимог указів, залишилася надія на судову підтримку. У постанові пленуму Верховного суду України від 01.11.96 р. № 9 записано:

«2. Оскільки Конституція України, як зазначено в її ст. 8, має найвищу юридичну силу, а її норми є нормами прямої дії, суди при розгляді конкретних справ мають оцінювати зміст будь-якого закону чи іншого нормативно-правового акта з точки зору його відповідності Конституції і в усіх необхідних випадках застосовувати Конституцію як акт прямої дії. Судові рішення мають грунтуватися на Конституції, а також на чинному законодавстві, яке не суперечить їй...

Суд безпосередньо застосовує Конституцію в разі:

4) коли укази Президента України, які внаслідок їх нормативно-правового характеру підлягають застосуванню судами при вирішенні конкретних судових справ, суперечать Конституції України. Якщо зі змісту конституційної норми випливає необхідність додаткової регламентації її положень законом, суд при розгляді справи повинен застосовувати тільки той закон, який грунтується на Конституції і не суперечить їй.

5. Судам необхідно виходити з того, що нормативно-правові акти будь-якого державного чи іншого органу (акти Президента України, постанови Верховної Ради України, постанови і розпорядження Кабінету міністрів України... акти органів місцевого самоврядування, накази та інструкції міністерств і відомств...) підлягають оцінці на відповідність і Конституції, і закону.

Якщо при розгляді справи буде встановлено, що нормативно-правовий акт, який підлягав застосуванню, не відповідає чи суперечить закону, суд зобов'язаний застосувати закон, який регулює ці правовідносини».

P. S. ***Газета «Експрес» за 27.06—05.07 повідомила, що віце-прем'єр С. Тигипко, «озвучуючи» політику уряду і, можна припустити, точку зору гаранта Конституції, заявив на одній з прес-конференцій: «У нас уже чотири місяці не приймають нових податкових законів. Це ненормально... У нас молода країна, тому закони змінюються часто, і так буде надалі». Навіть випускникові середньої школи, в якій викладають основи права, очевидно, що ця заява свідчить про нерозуміння потреби обачного і бережливого поводження з законами, що є основою збереження стабільності суспільства і держави. Тому для порівняння з законодавчою свистопляскою, що відбувається у нас, можна навести інформацію, надруковану в газеті «Известия». Украина» № 112 за 23 червня ц. р..: «... республіканська більшість палати представників США винесла смертельний вирок чинному податковому кодексу країни. Палата прийняла законопроект, який зобов'язує конгрес США відмінити з 31 грудня 2002 року нинішні правила оподаткування і розробити нові, які належить запровадити з 4 липня 2002 року. ... Білий дім і демократична партія рішуче заперечують проти цієї новації, стверджуючи, що поспішний перегляд податкової системи створить невпевненість у діловій активності країни».***

Коментарі, як кажуть, зайві.

Леонід **ТКАЧЕНКО,**
юрист.

Хроніка. Факти. Події

● *Бішкек*

Сценарій для СНД

Конституційний суд Киргизії підтвердив право президента країни Аскара Акаєва брати участь у президентських виборах 2000 року. Киргизька конституція передбачає не більше двох президентських термінів. Нинішнього главу республіки обирали на цей пост у 1991 та 1995 роках. На думку депутатської групи, яка наполягає на висуванні, нині триває перший термін перебування Аскара Акаєва на посту глави держави, оскільки 1991 року його обрали ще за радянської Конституції.

● *Токіо*

Ви до нас щодо обміну досвідом?

Прем'єр-міністр Японії Рютаро Хашимото офіційно заявив про свій намір піти у відставку. На екстреній прес-конференції, що відбулася в Токіо, він узяв на себе відповідальність за нищівну поразку правлячої ліберально-демократичної партії на виборах до верхньої палати парламенту. А тим часом голова уряду РФ Сергій Кирієнко прибув до Токіо з офіційним візитом...

● *Кабул*

У бій іде лише «Талібан»

Рух «талібан», що контролює приблизно три чверті території Афганістану, здійснив потужний наступ проти опозиційних сил на півночі Афганістану. Талібам удалося цілком витіснити війська узбецького генерала Дустума з провінції Фар'яб і зайняти провінційний центр — місто Меймене.

● *Сеул*

У пошуках диверсантів

Частини і підрозділи південнокорейських сил у провінції Канвондо на східному узбережжі країни приведено в стан бойової готовності. Це пов'язано з тривалими активними пошуками північнокорейських диверсантів після того, як на набережній міста Донхе було виявлено тіло закинутого з КНДР озброєного аквалангіста й півтораметровий підводний транспортний апарат, здатний перевозити до п'яти осіб.

● *Косово*

Налаштовані так само войовниче

Від рук албанських бойовиків тут загинуло двоє поліцейських, ще один співробітник МВС Сербії одержав тяжкі поранення. Один з інцидентів стався, коли озброєні албанці напали на поліцейську дільницю неподалік села Црнобрег, розташованого на автомагістралі Дечане—Джаковіца. Численні збройні сутички зафіксовано також на ділянках дороги, що зв'язує міста Печ і Джаковіца.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Демократію «згори» не впроваджують

СЬОГОДНІ Франція відзначає національне свято — День узяття Бастилії (1789 р.). Ось уже більше двох століть, як цю країну визнано піонером у впровадженні демократичних засад. Саме 1789 року «народилася» там і Декларація прав людини та громадянина. Ще раніше, 1598-го, Нантський едикт проголосив свободу совісті і культури. Крім того, Загальна декларація прав людини, якій цього року виповнюється 50 літ, також підписана в Парижі. Отже, розмова журналіста Ігоря ШРАМКА з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Франція в Україні Паскалем ФІЄСКІ саме про те, що таке справжня демократія, хто її будує і на чому вона грунтується.

— Демократія — результат щоденної роботи, — вважає пан Посол. — Вона не може бути впровадженою «згори», бо будують її самі громадяни, і грунтується демократія на рівновазі прав та обов'язків: громадян перед державою і держави перед громадянами.

— А яке місце в демократичній системі відведено соціальному захисту?

— Навіть у так званих багатих країнах чимало знедолених людей. У Франції, наприклад, десята частина сімей — на межі бідності, а два мільйони осіб живовіють лише завдяки державній допомозі.

Одна з головних причин такої ситуації — безробіття, що нині зачепило близько 3 мільйонів громадян. Уряд планує протягом наступних трьох років виділити на подолання цієї проблеми 38 млн. франків. І цього разу пріоритет буде віддано саме забезпеченню роботою, а не грошовою допомогою.

— Соціальні проблеми породжують негаразди в економіці держави. А що, на вашу думку, є визначальним у процесах керування економікою?

— Рівновага влади. У Франції протягом останніх сорока років створено чимало інституцій, щоб позбутися недоліків, які були притаманні, наприклад, парламентаризму за часів Четвертої Республіки (1946—1958 рр.). Перевагу віддано розподілові компетенцій між центральною та регіональною владою. Відбувається реформування судової влади задля забезпечення ще більшої незалежності суддів і прокурорів.

Є проблеми й у нас. Так, 1945 року чимало підприємств націоналізовано. Істотно зріс вплив держави на розвиток економіки. Приватизація колись націоналізованих підприємств, яку розпочато урядом 1993 року, рухається повільно. Якщо «Франс телеком» вже недержавна компанія, то з іншим гігантом — «Ер Франс» — ситуація складніша: досі приватизовано лише частину підприємства. Те саме стосується і «Рено».

У цих перетвореннях громадська думка відіграє меншу роль, а більшу мають європейські інтереси та необхідність діяти за правилами, виробленими Європейським союзом. Але споживачі зазвичай виграють від такого реформування. Наприклад, відтоді, як скасували монополію в галузі телекомунікації, вартість телефонного зв'язку істотно знизилася.

— Якщо повернутися до теми прав людини, то одне з невід'ємних — право на рідну мову...

— Мова — один з елементів, що формують у населення чуття нації. Наприклад, у XVIII столітті в нашій державі французькою говорили лише урядовці, аристократія та інтелігенція. А бідний люд спілкувався місцевими говірками чи «регіональними» мовами: провансьською, бретонською, баскською... Нині є чимало держав, де французька мова — розмовна. А в таких країнах, як Канада, Бельгія, Швейцарія, Камбоджа, та й інших, їй надано статус офіційної.

1997 року в Ханої відбувся саміт франкофонних держав. І президент Франції Жак Ширак виступив із такою пропозицією: «Країни франкофонії повинні звернутися до інших із закликом об'єднатися, щоб культурну різноманітність, що виходить з багатоманітності мовної, було збережено і захищено».

Нашу конституцію нещодавно було модифіковано. У ній тепер наголошено, що мова Франції — французька. І це зроблено навіть не лише для того, аби захистити її від англійської. Ми виступаємо проти засмічування рідної мови, проти вживання у пресі та наукових публікаціях англійських висловів замість питомих французьких. До речі, найкращий засіб боротьби з «поганою» англійською мовою — вивчення її як літературної. А взагалі знання кількох мов — найліпший захист рідної.

— Освітня політика останніх десятиліть в Україні зумовила певну диспропорцію у вивченні іноземних мов. Так, французької навчаються лише в 10 відсотках закладів.

— Мабуть, для всіх систем виховання притаманна слабка увага до зовнішнього світу й такого поняття, як інтернаціоналізм.

Але нині в Парижі, як і в Києві, посилюють взаємне вивчення двох великих європейських держав — Франції та України. Це можна робити шляхом організації різноманітних виставок, обміну школярами, студентами, проведення семінарів тощо.

— Але, погодьтеся, не можна назвати україно-французькі відносини аж надто активними. Чи стане візит Президента Франції Жака Ширака до України своєрідним поштовхом?

— Україна для Франції — важливий стратегічний партнер. І візит пана Ширака передовсім має засвідчити близькість поглядів Києва та Парижа на систему безпеки нової Європи. Справді, «присутність» Франції в Україні поки що не має бажаних масштабів. Сподіваємося, цей рік завершить «період знайомства».

Європа будується на засадах тривалого економічного співробітництва. Клімат протекціоналізму, бюрократизм не повинні гальмувати розвиток нашої співпраці, негативно позначатися на зацікавленості численних французьких підприємців до співробітництва з українськими колегами. Це особливо важливо сьогодні, коли фінансова і бюджетна ситуація в Україні дуже складна. Контакти політичних діячів мають сприяти спільному пошуку рішень: спокійний і неупереджений аналіз цифр свідчить про те, що Україна не може вийти з такого становища без допомоги міжнародної спільноти. Це передбачає певну кількість сміливих рішень, частину з яких уже прийнято. Їх результатом обов'язково буде відновлення зростання економіки. Це також шлях зближення з Центральною Європою, а в майбутньому — і з Європейським союзом. Не треба забувати: створення Європейського союзу засновано на принципах прагматизму, конкретні проблеми розв'язувалися поступово, крок за кроком...

З корабля — у ліс. Віденський...

О, диво двадцятого сторіччя! О восьмій ранку ти ще топчеш бруківку Борисполя, а вже через дві години ступаєш на землю Йоганна Штрауса. І з душевним трепетом наповнюєш груди запаморочливою свіжістю Віденського лісу. Заплющуєш очі і — сон не сон: ти справді все ще між дерев, які пам'ятають ніжний дотик музикальних пальців трьох синів знаменитого композитора — Йоганна, Йозефа, Едуарда. Теж композиторів і диригентів, не менш шанованих, ніж їхній батько, чиї звуки музики, здається, і досі блукають старовинними вуличками Відня...

Та досить лірики. Музику Штраусів треба чути, а чарівний Відень треба бачити. І якщо ви збираєтеся саме туди, у центр розкошування архітектури Європи, рекомендуємо скористатися послугами авіакомпанії «Міжнародні авіалінії України» (МАУ). Чому? Та тому, що чимала група київських журналістів на собі перевірила надійність цієї компанії. Для знайомства — її «паспортні» дані:

Рік народження — 1992;

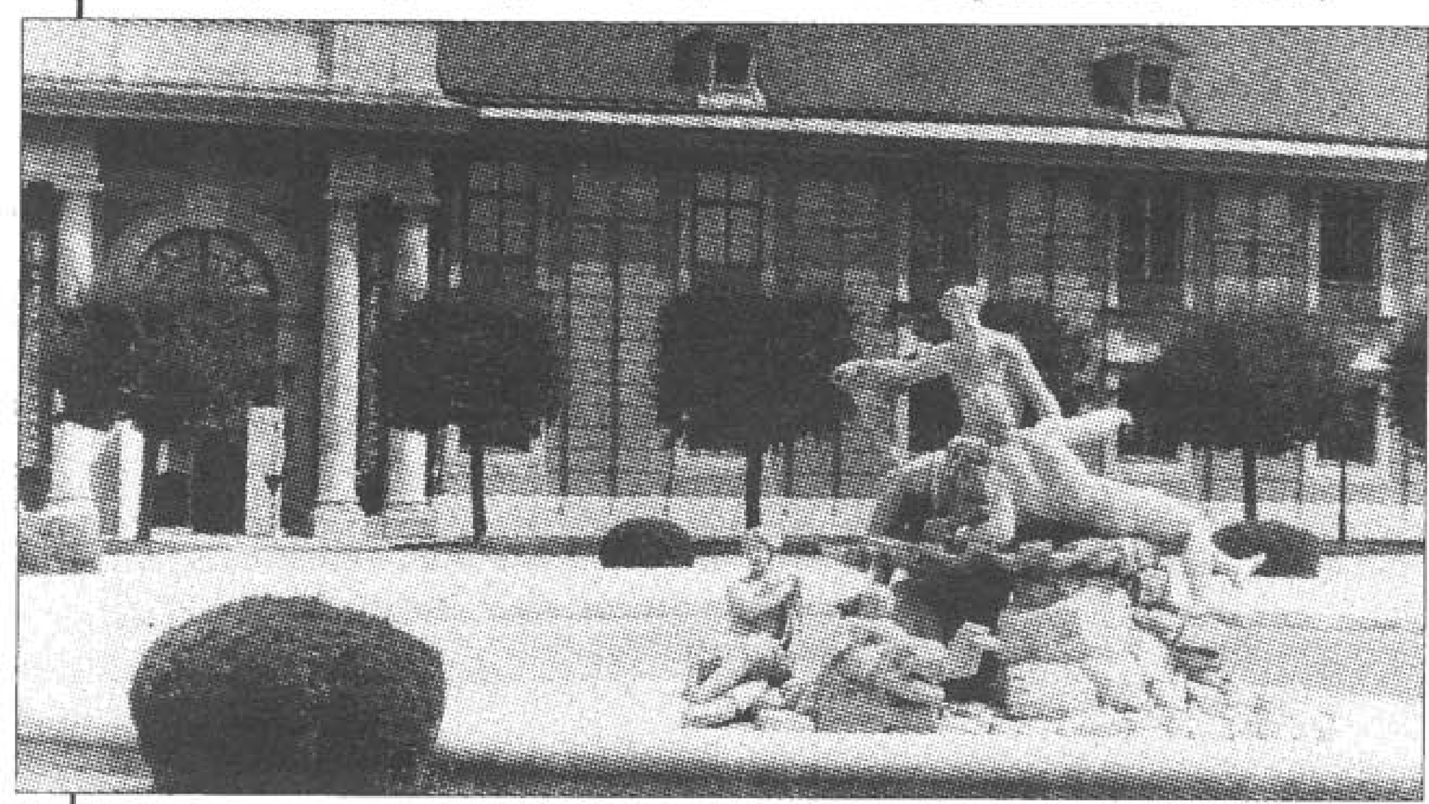
Ким і де працює — авіаперевізник на українських і зарубіжних ринках.

Батьки (засновники) — Фонд державного майна (68,37 % акцій), ірландська компанія GPA Group — 13,26 % «Austrian Airlines» і «Swissair» (18,37 % акцій).

Улюблена машина — «Боїнг-737» (їх у парку п'ять. Таку кількість цих літаків має лише Казахстан. А Казахстан — це країна, а не компанія).

Що пропонує: 77 рейсів щотижня у 17 великих західноєвропейських міст.

Слід пам'ятати: із 40 пілотів 24 мають найвищу, третю, категорію ІКАО (Міжнародної організації цивільної авіації), а ще шість — другу категорію. Це означає, що за будь-яких метеорологічних умов вони без проблем можуть піднятися у повітря або приземлитися.

Отже, до нашого комфортного польоту у Відень додається ще й задоволення суто професійне. Журналісти встигають поспілкуватися з віцепрезидентом МАУ Юрієм Мірошниковим.

— Суть нової концепції МАУ? — перепитує Юрій Володимирович. — Вона проста і зрозуміла. Це — співробітництво з найбільшими компаніями Європи й Америки. Переконані: лише глобальна мережа маршрутів, яку створює група з кількох авіаперевізників, здатна задовольнити вимогливість клієнта. Приклад? Будь-ласка. Спільно з авіакомпаніями «Austrian Airlines» та «Swissair» ми освоїли маршрути Одеса—Відень, Харків—Відень, Київ—Відень (10 разів на тиждень!), Київ—Цюріх, Дніпропетровськ—Відень.

У співпраці з авіакомпанією «Trans World Airlines» (TWA) працює лінія Київ—Париж—Нью-Йорк—Чикаго, у найближчих планах — Київ—Лондон—Сент-Луїс.

Ще один стратегічний задум МАУ — перетворення аеропорту Бориспіль на вузловий пункт авіаперевезень. Тому ми відкрили внутрішні рейси з Борисполя до Маріуполя, Сімферополя, Одеси. На зручність стиковок рейсів пасажирам скаржитися гріх. Пильно подивившись на схід, вивчили ринок — і з травня наші «Боїнги» двічі на тиждень літають до Омська та Ростова. Ці шляхи особливо популярні серед підприємців.

Як бачите, ми не стоїмо на місці, ми у русі, в польоті...

І тут лунає звичне: «Пристебніть паски, за 10 хвилин ми будемо у Відні».

Віктор ГУНЬКО.
Фото автора.

На фото: фрагмент Шенбруннського палацу; сьогодні у Віденському оперному театрі — Йоганн Штраус.

> *«І коли ти втішишся (врешті-решт люди завжди втішаються), ти радітимеш, що знав мене колись. Ти завжди будеш мені другом. Тобі захочеться порадіти зі мною, ти відкриєш вікно і тобі буде приємно... І твої друзі дивуватимуться, що ти посміхаєшся, дивлячись у небо...»*
>
> **Антуан де Сент-Екзюпері, «Маленький принц»**

Конча-Озерна, середина літа. Тут Письменник провів останні перед лікарнею дні.

... Затишна кімната — робочий кабінет на другому поверсі немов би якимсь архітектором-казкарем збудованого дачного будиночка. Зручні робочі столи. Над ліжком — портрет Миколи Гоголя. На стінах — картини...

— Отут Олесь працював, — сумно зауважує дружина Письменника Валентина Данилівна. — Диктував, а я друкувала.

На столі все залишилося так, як було у ті липневі дні.

Про що думав він, ступаючи на останній поріг свого життя?

«Кобзар». Відкритий на сторінках 308-9 (видання «Дніпра» 1989 року з передмовою Олеся Гончара), де надруковано поезію «А. О. Козачковському», присвячену сумним роздумам Поета про людську долю.

Олесь Терентійович олівцем виділив слова у вірші:

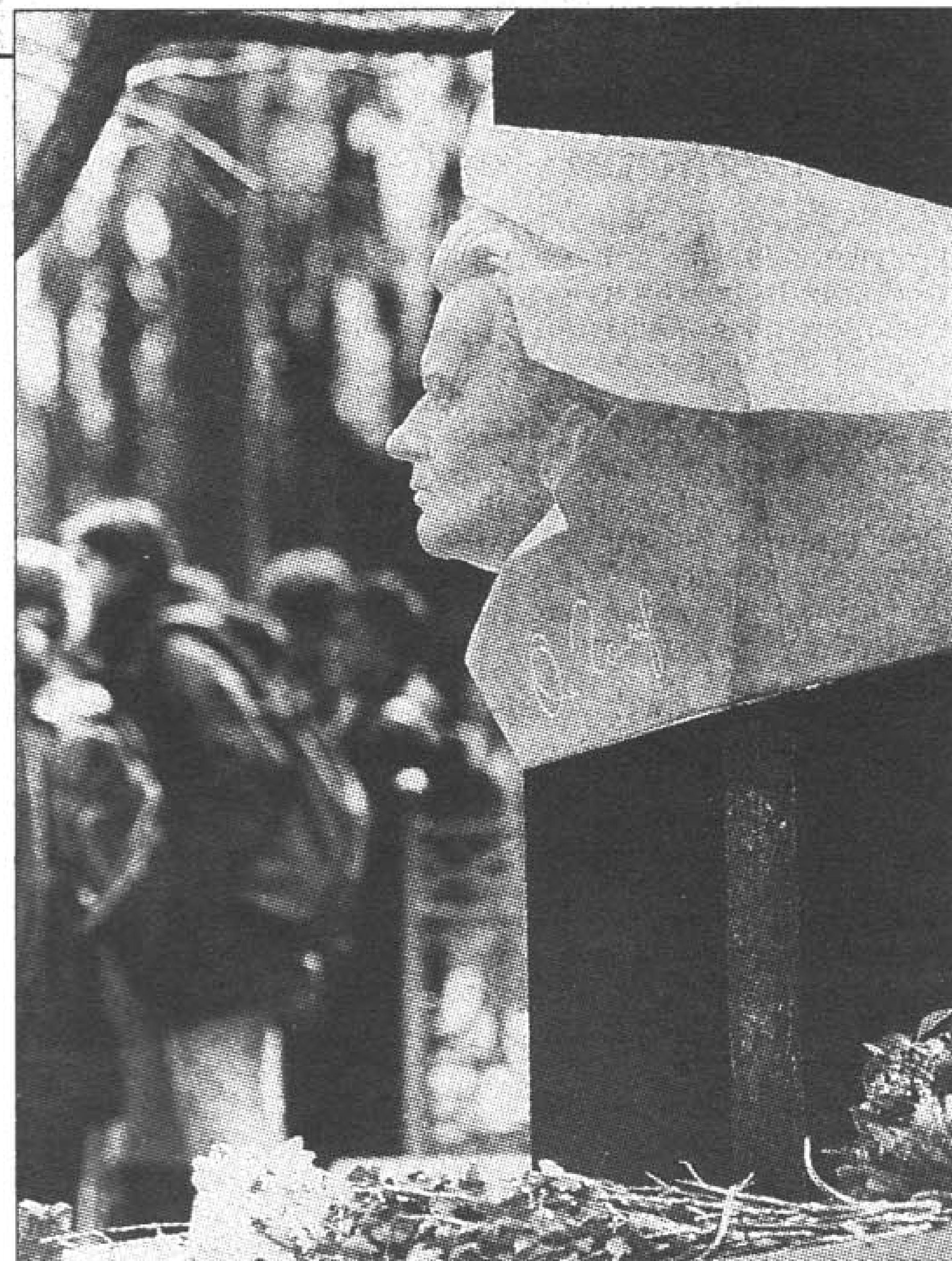
Ще прийдуть думи. Розіб'ють
На сто крат серце, і надію,
І те, що вимовить не вмію...
І все на світі проженуть.
І спинять ніч. Часи літами,
Віками глухо потечуть.

Може, розгадка ховається в наступних словах Шевченкового вірша:

Перелічу і дні, і літа.
Кого я, де, коли любив?
Кому яке добро зробив?

***

— Олесь любив поезію, — згадує Валентина Данилівна. — Можна назвати імена багатьох авторів, чиї рядки він цитував. Але були серед поетів й улюблені.

«Тобі здається, ніби я вмираю, але це неправда...»

14 липня 1995 року пішов з життя Олесь Гончар

***

Праворуч на робочому столі — збірник «Слово про Олеся Гончара. Нариси, статті, листи, есе, дослідження» (1988 р.). Відкритий на сторінці з фотознімком — батько Терентій Сидорович, мати Тетяна Гаврилівна, сестра Олександра...

Серед гірки паперів знаходжу невеликий аркуш.

«Автобіографія.

Доскіпливо питають — звідки ж таки: з Полтавщини чи з Дніпропетровська? І звідтам, і звідтам. Тато й мама помирили. З козаків, звичайно. Так думаю, принаймні. І ще згадую: дід Білий (з дитинства) козацького роду, козакували його предки: козаки Білі...

А батько вже був Біліченко. А я опинився на материнім дереві родовіднім Гончарівського роду. Які загадки? Ніяких. Просто робилося: материн брат дядько Яків (Гончар) повів у школу, як настав час, і записав: Гончар. Оце і усе. По-маминому, бабусиному, дідусевому... Так і прижилось».

У щоденникових записах за 10 днів до кончини Олесь Гончар занотував:

«Не спиться вночі. Увімкнув лампу, став розглядати фото батьків. Тато, видно, тільки повернувся з фронту, в солдатській формі, на грудях два георгіївські хресті. До коліна притулилося серйозне дівчатко (сестра Шура). Мене ще на світі нема. Мама, як і тато, задумлива, зосереджена. Про що вони думають обоє? Який був рівень їхнього розвитку? Гарна людська пара, натруджені обоє. Люди нелегкого життя. Мама, що родом полтавська, дівчиною прийшла до Катеринослава, працювала в панів і на Брянському заводі, і на фото ніби вдивляється в свою долю, ніби передчувала, що рано піде в могилу.

Дорога мені після цього постелилася до полтавських Дідуся та Бабусі, а сестру зоставили тут рости, няньчити дітей у злої мачухи. Вона, мачуха, всі роки порядкувала в хаті, а не георгіївський кавалер.

Коли я вже студентом Харківського університету приїхав до батька в гості, він мною явно гордився, я подарував йому свою курсову роботу (відбиток) з «Наукових записок», і він в ту роботу уважно вчитувався, розмовляв зі мною про серйозні речі... Маму дочасно звела в могилу непосильна праця, батькові вкоротила віку фашистська авіабомба, і було це тоді, коли я із хлопцями-студентами вмивався кров'ю на Росі, захищаючи Київ... Вдивляюсь у фото батьків, де увічнено образ рідних, незнаних, задумливих, таких красивих людей, від цього фото йде на мене позитивна енергетика... А в Полтавській Сухій сердобольні сільські тітусі жаліли мене, співчутливо називали сиротою, але я чомусь не любив слова «сирота»!

Так, життя було суворим, виростав я без родинної ласки, але чи не тому, все й перелилося в таку гарячу, в таку одержиму любов до України!»...

Поряд з гіркою окремих аркушів паперу, на які Письменник нашвидку занотував виникаючі думки,

Кожного разу, якщо ми потрапляли десь у долину, на луки, Олесь неодмінно читав з Івана Буніна:

И цветы, и шмели, и трава, и колосья,
И лазурь, и полуденный зной...
Срок настанет —
Господь сына блудного спросит:
«Был ли счастлив ты в жизни земной?»
И забуду я все — только вот эти
Полевые пути меж колосьев и трав —
И от сладостных слез не успею ответить,
К милосердным коленям припав.

... Цього вірша Іван Бунін написав 14 липня 1918 року. О. Гончар народився 3 квітня 1918 року, а помер 14 липня 1995-го...

***

Багато таємниць і запитань залишив Олесь Гончар читачам, особливо ж дослідникам його творчості. Ось, наприклад, його щоденники. У них Письменник постає іноді зовсім не таким, як ми його знали. Він гостро реагував на сучасне йому життя. Але ті нервові записи зовсім не суперечать змісту його творів, навпаки — істотно доповнюють їх. До того ж, зважмо, він добре знав: його щоденники дійдуть до читачів. І він вірив, що ми зрозуміємо і його, і час, в якому йому випало жити.

... «З пережитого.

... Декотрих колег питав: чи ведеш щоденник?

Хтось дає ухильну відповідь, а хто каже відверто:

— Боюсь. Адже такий час... Де гарантія, що не прийдуть з обшуком?»

В останні дні свого земного існування Письменник вів діалог із Часом — єдиним суддею Людини, Епохи, держав...

«А Тбілісі, Баку, Вільнюс? Яку роль змушена там виконувати армія? Хіба не є це глибокою образою для мене, людини, яка в роки Великої Вітчизняної війни брала участь у тяжкому визвольному поході, де наші воїни здобули серед народів заслужену славу визволителів...

Написати про підпал бібліотеки (у 60-ті роки Погружальський запалив Київську наукову бібліотеку. — В. А.).

Настрій того ранку... З'їжджалися гості на Шевченківський форум... Згадати спалення Александрійської бібліотеки. Київська трагедія — в тому ж ряду найбільших трагедій світової культури.

Зв'язок з голодомором. Із зруйнуванням Золотоверхого. Зі спаленням Шевченківської хати в Моринцях 1993 року...

Зажадати — хоч тепер! — державного розслідування цього злочину.

Суверенна Україна має знати всю правду про цей — досі заглушуваний акт вандалізму тоталітарної системи».

***

На робочому столі Письменника пошта останніх днів, книги, фотознімки...

Кольорова листівка з Канади від Петра Саварина — громадського діяча й політика.

Вітання з Москви від Івана Козловського — знаменитого українського співака, який прожив своє життя в Росії. Його рукою дописано українською — «На все добре».

Журнал «Сучасність» — відкритий на сторінках з віршами Романа Бабовала — українського поета, котрий живе в Бельгії.

Поряд збірка новел Олеся Гончара в перекладі німецькою мовою. У книжці записка про дзвінок з Німеччини (від засновників українсько-німецької премії імені автора «Собору». — В. А.).

Ксероксний відбиток фотознімка, на якому зображений скульптор Олександр Архипенко під час роботи над бюстом Тараса Шевченка в Чикаго (США).

Газета «Молодь України» з картою радіаційної обстановки на території європейської частини СРСР за станом на грудень 1989 року.

Фото макета церкви в рідному селі Письменника — Сухій. Акварель із зображенням Михайлівського Золотоверхого собору.

Екслібриси, газетні вирізки, листи рідних...

І щоденникові записи.

***

«20.03.94.

Кажуть — життя коротке... А мені воно здається таким довгим! Бачу отого солдата-студента в окопі над Россю, а то ж я! І той, хто блукає в оточенні десь за Білгородом — то ж я!І гину від спраги в холодногорській тюрмі 1942-го року, де нас 100 тисяч невільників, — я теж серед них. А потім ті фронтові — страшні й чарівні Альпи... І молода слава «Прапороносців», і голгофа «Собору»... І госпітальна палата десь на Єнісеї, і Асамблея ООН в Нью-Йорку та Сан-Франциску, і диво правічного секвоєвого лісу, і шум океану, і ласкавість полтавської Ворскли та місячні розбурхані ночі на Азові — все, все це увібрало однеєдине людське життя... Я бачив людство. Від Португалії й до Японії, від Едмонтона й до Тайланду та островів Індонезії — все Бог щедро мені показав... І всюди (будь-якої раси) людина прекрасна!.. Хоча всюди життя її минає в постійній тяжкій боротьбі Добра зі Злом... Стільких уже нема, а тобі даровано звідати ще одну кончінську провесінь... То як же не повірити в силу Провидіння? Що вона вела тебе та для чогось оберігала? І хоч відчуваєш холод самотності, але будь вдячний Провидінню за все».

***

«Ти завжди будеш мені другом... І твої друзі дивуватимуться, що ти посміхаєшся, дивлячись у небо...»

Віталій АБЛІЦОВ.

Претендент на Луцький замок подав голос

Резонанс

16 ЧЕРВНЯ 1998 року наша газета надрукувала матеріал під заголовком «З'явилися спадкоємці власника... Луцького замку». В ньому йшлося про те, що нащадки українсько-литовського князя Любарта-Дмитра, котрі проживають в Україні, заявили право на Луцький замок. Прізвище претендента на князівський спадок у Луцьку зберігалося в таємниці. Сьогодні відомо, хто ця людина, що вважає себе нащадком князя Любарта, який владарював у Луцьку з 1330 по 1384 рік.

Як розповів заступник директора Луцького історико-культурного заповідника Петро Троневич, претендентом на право володіти Луцьким замком виявився мешканець Харкова Євген Олександрович Любарт.

— Маю листа від Євгена Олександровича, в якому він розповідає, що його дід і прадід — поляки, жили в районі Луцька, — сказав Петро Олексійович. — Він також надіслав схему свого родовідного дерева, яку тепер вивчаю. Я історик, багато років працюю над матеріалами, що стосуються життя в Луцьку князя Любарта. Здається, знаю все до подробиць. Але мені цікаво дізнатися, яке відношення до генеалогії князів Любартів має мешканець Харкова Євген Любарт, 1957 року народження. Дещо дивні, на мою думку, висновки Євгена Олександровича. Претендент на князівський спадок пише: «Про те, що ми належимо до роду Любартів, мені відомо від моєї бабусі Мотрони Любарт — дружини Івана Михайловича Любарта, який був убитий 1928 року органами ДПУ УРСР. На мої запити і звернення до харківського облархіву і харківського загсу з метою з'ясувати якісь дані про Івана Михайловича Любарта, який тимчасово проживав у селі Перекоп Волковського району Харківської області, про факт його убивства і свідоцтво про одруження із громадянкою України Могелат Мотроною Леонтіївною мені відмовляють під різними суб'єктивними приводами. Питання про вступ у володіння спадщиною судом України буде розглядатися за нинішніми законами і відповідно до Конституції України, а не за законами 1400 року. Головне, що Дмитро Любарт був законним власником замку Любарта...»

Так, князь Дмитро-Любарт багато років князював на Волині, володів Луцьким замком. Одружився з луцькою княжною. Дітей вони не мали. А була умова: діти від луцької княжни матимуть право на майно, в тому числі й на замок. У другому шлюбі з ростовською княжною Любарт мав сина Федора, якого лучани прогнали. Федір помер у Володимирі-Волинському. Був бездітний. Ось така історична правда.

— Та все одно мені цікаво дослідити генеалогію Євгена Любарта із Харкова, — продовжував розмову Петро Троневич. — Може, з'явиться якась новинка?

Хтозна, можливо, ми станемо свідками того, коли право на спадщину Луцького замку розглядатиме у суді.

Богдан БЕРЕКЕТА

Волинська область.

У номер

● *Миколаїв*

Елеватори — селянам

Жнива-98 на Миколаївщині збіглися з відкриттям пільгової підписки на акції елеваторів хлібоприймальних пунктів, що приватизуються. Сільгосптоваровиробникам надано можливість отримати солідні частки у статутних фондах цих об'єктів. За словами глави держадміністрації Миколаївського району Миколи Карпенка, керівники великих господарств і серйозно працюючі фермери розуміють, що елеватори можуть бути прибутковими, що їхні акції будуть у ціні, і тому виявляють інтерес до приватизації цих об'єктів. Адже зерно має зберігатися не в господарстві, де умови гірші, а у повністю механізованому складі.

Елеватори, що останніми роками нібито в опалі, знову можуть опинитися в центрі економічного життя сільських районів, працюючи через акції, передусім, на інтереси селян. Але чи візьмуть селяни елеватори — побачимо.

● *Київ*

З миру по нитці — державі сорочка

Нові ставки акцизного збору на нафтопродукти викликали серйозне занепокоєння у вітчизняних нафтотрейдерів. Якщо на популярні в автомобілістів марки бензину вони були: А-76 — 15 екю за тонну, А-92 — 20 екю, то тепер ціни зросли до 40 і 80 екю відповідно.

Власники автозаправок вважають, що на ринку з продажу пального складеться непередбачувана ситуація. Такої думки і російські партнери-постачальники, оскільки ніхто не знає, як вплине «бензинове» підвищення цін на повсякденні запити населення. Щоправда, в деяких керівників АЗС оптимізму не бракує. Вони кажуть, що підвищення акцизів призведе лише до тимчасового падіння обсягів продажу пального, але аж ніяк не до колапсу цієї справи. Приємно те, що запасів, як у старі часи, практично не робить ніхто. Поки що...

«Обрізали» бюрократичну машину

В Україні запроваджено новий порядок державної реєстрації підприємницької діяльності. Нові правила визначені постановою Кабінету міністрів «Про порядок державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності». Голова Ліцензійної палати Сергій Третяков зазначив: якщо раніше підприємець при реєстрації мав послідовно пройти дев'ять інстанцій, то тепер тільки три, зокрема, не треба звертатися до органів нотаріату та статистики. Це майже у 20 разів зменшує фінансові витрати і в 10 — термін реєстрації. Водночас запроваджено і норму прискореної реєстрації — протягом одного дня, але підвищено реєстраційний збір, він становитиме 357 гривень. Разом з цим розроблено довідку, яка дає змогу в разі потреби звертатися до суду про прострочення термінів реєстрації. За кожен день повертатимуть 20 відсотків реєстраційного збору.

У фермери йти — не поле перейти

Фермерських господарств в Україні майже 36 тисяч. У їх використанні перебуває понад 1 мільйон гектарів сільськогосподарських угідь, з яких 931 тисяча — орні землі. На одне господарство в середньому припадає по 26 гектарів ріллі.

Найбільше нових господарів в Одеській, Миколаївській, Херсонській, Дніпропетровській та Донецькій областях. Менш як 600 фермерів працюють у Хмельницькій, Черкаській, Чернігівській, Чернівецькій, Житомирській, Волинській та Рівненській областях. За останній рік їх кількість по країні збільшилася всього на 525.

● *Івано-Франківськ*

Партнер до душі

У колективного акціонерного товариства «Нафтохімік Прикарпаття» з'явився новий партнер — «Долинанафтогаз». Сировину поки що привозитимуть автоцистернами спільного підприємства «Нафтотранссервіс». З часом між Долиною та Надвірною буде споруджено нафтопровід завдовжки 100 кілометрів. Тим часом у Долині на головних нафтових спорудах швидкими темпами зводять нафтоналивну естакаду. До цього нафтовики відправляли видобуту в Карпатах сировину на Дрогобицький нафтопереробний комплекс «Галичина». Але партнери зі Львівщини досі не заплатили їм 13 мільйонів гривень. А за нафту, відправлену на завод до Надвірної, долинянам відразу виплатили гроші. Тому варто нині мати справу з тими, хто платить.

Полемічні нотатки

Активна політика в галузі енергозбереження проводиться в Україні вже чотири роки. Разом з тим критичний аналіз стану цієї сфери вказує на її неадекватний розвиток на тлі енергетичної і економічної кризи, що охопила практично всі базові галузі господарства держави. Сьогодні Україна є енергозалежною державою з найменш ефективними промисловістю і комунальним господарством у світі.

Платимо за те, що не бережемо

Щоб зрозуміти, в чому справа, варто простежити, як формувалася державна політика в енергозбереженні та прослідкувати її розвиток до сьогоднішнього дня.

— 1 липня 1994 року Верховна Рада України прийняла Закон «Про енергозбереження» і передала естафету виконавчій владі.

— 26.05.95 р. Указом Президента України № 666 створюється Державний комітет енергозбереження України.

— Виконано статтю 9 закону (минуло 10 місяців).

— 07.02.96 р. Постановою Кабінету міністрів України № 163 створюється загальнодержавний позабюджетний фонд енергозбереження — виконано ст. 13 закону (минуло ще 8 місяців).

— 29.05.96 р. Постановою Кабінету міністрів України № 575 створена Державна інспекція з енергозбереження — виконано ст. 23,25 закону (минуло ще 4 місяці).

— 09.08.96 р. Постановою Кабінету міністрів України № 20 «Про управління сферою енергозбереження» створюються відділи з питань енергозбереження при облдержадміністраціях. Водночас створюються регіональні інспекції з енергозбереження.

— 15.09.96 р. на основі Постанови КМ України № 911 починає розроблятися державна програма енергозбереження України. В червні 1997 року —програму затверджено. Виконано ст. 6 закону.

— 22.05.97 р. Президент України дорученням № 1-14/324 зобов'язав КМ України розробити додаткові економічні заходи із забезпечення енергозбереження.

Ми прожили чотири роки в умовах жорсткої енергетичної кризи, проте раціонального використання енергоресурсів чомусь не відчули. А тим часом це питання дійшло до рівня Ради національної безпеки і оборони України. Втілення Закону «Про енергозбереження» виявилось явно однобоким. Крім створення потужної вертикалі, як за радянських часів, для управління енергозбереженням, по суті, не зроблено нічого. Всі дії держави у справі збереження енергії останніми роками до успіху не привели, затрати енергоресурсів продовжують зростати. Напрошується висновок, що державна політика енергозбереження — декларативна, не гнучка і гіперцентралізована. Тому, мабуть, дещо із виконаного потрібно переосмислити. Наприклад, створення Державного позабюджетного фонду енергозбереження, оскільки в країнах з ринковою економікою ніколи не існувало таких фондів. До бюджету спрямовувалися цільові кошти для ліквідації енергетичної кризи та виконання державних програм. А механізм наповнення цього фонду базується на штрафах за нераціональне використання паливно-енергетичних ресурсів (ПЕР). Наприклад, Дніпропетровська обласна інспекція з енергозбереження після перевірки заводу ім. Петровського оштрафувала його за нераціональне використання ПЕР більш як на 300000 доларів США. Зрозуміло, ці гроші пішли до Києва, і регіону легше від цього не стало, проте чому цю суму не направити на усунення нераціональних втрат та затрат енергоресурсів самого завода ім. Петровського? Адже енергозбереження здійснюватиметься не в Києві, а на місцях. Тому, можливо, основою реалізації державної політики енергозбереження має бути регіональна спрямованість: опора на регіональні програми, облдержадміністрації, виконавчу інфраструктуру, місцеві комерційні банки, фінансові корпорації і таке інше. Виникає думка: потрібні регіональні фонди для самих підприємств, які самовідновлювалися б з отриманої економії за фактичне зниження втрат ПЕР. Якщо говорити про Державну програму енергозбереження, то варто звернути увагу на деякі її розділи. Ключовому, четвертому, розділу програми (Програма першочергових малозатратних і перспективних заходів з реалізації практичного потенціалу енергозбереження) —явно не пощастило. Оскільки першочергові і малозатратні заходи там дуже складно знайти. В цьому розділі фактично пропонується програма технічного переозброєння всіх базових сфер господарства України. Це, безперечно, необхідно. Проте це не першочергові і аж ніяк не малозатратні заходи.

У розділі 5 (Механізм і умови підвищення енергоефективності та реалізації програми) на фронт енергозбереження пропонується кинути сили багатьох відомств та організацій, і підсумок звучить так: приплив інвестицій і кредитів у енергозбереження буде за умови загальної фінансової стабілізації економіки. За попередніми прогнозами, це станеться в 2010 році, якщо справи підуть добре. А що, коли вони йтимуть, як завжди? Крім цього, в розділі зроблено багато позитивних передбачень, необхідних для роботи запропонованого механізму. Вони передбачають інтенсивну роботу центральних структур виконавчої і законодавчої влади — це означає, що необхідно робити щось щодня практично. Проте результати минулих чотирьох років породжують сумніви щодо ефективності Програми в майбутньому. Державний комітет з енергозбереження визначає політику в даній сфері і відповідає за виконання закону. За традицією доринкових відносин комітет намагається вибудувати суто централізовану схему свого впливу, хоча така позиція не завжди сприймається суб'єктами господарства. Виникає ситуація, коли інтереси управлінської установи та інтереси підприємців неабияк розходяться. Одні живуть майже в ринковій сфері, інші — керують, не помічаючи змін в економіці. При цьому зростає штат управлінців та інспекторів, а відповідно, збільшується документообіг. Як наслідок чиновницького завзяття виникають пакети документів, які мають стимулювати роботу в енергозбереженні з допомогою премій, запровадження нових відрахувань за обсяг реально спожитих ПЕР, щоб наповнювати Фонд енергозбереження та інше. В центрі здається все просто, тому і народжуються проекти глобального змісту. Тому й встановлюються відносини, які створюють видимість кипучої діяльності нагорі, а внизу будь-яка спроба підприємця зекономити енергію потребує численних узгоджень, в тому числі і на верхньому рівні вертикалі.

За таких умов важко розраховувати на якийсь реальний результат, а відтак, на реальну економію енергії.

Часто під час нарад та конференцій з питань співробітництва в сфері енергозбереження, у виступах чиновників помітна одна і та сама ідея — як узяти на Заході гроші (бажано у вигляді грантів) на енергозбереження в Україні. Багато хто не просить, а вимагає. І що цікаво, дають. Правда, вже якось невесело. Проте чомусь ніхто не шукає ці джерела на Україні, зате всі говорять, що енергозбереження — це так вигідно: вклав гроші, і вони швидко повертаються прибутком. Та у донорів реакцію позитивну ці заклики не викликають, бо не створено умов для повернення прибутку — законодавство не дозволяє. Якщо проаналізувати виконання закону, то в діях законодавчої та виконавчої влади, у частині створення і реалізації економічних механізмів стимулювання енергозбереження, істотно не зроблено нічого. Ключовий розділ закону, реалізація якого була б дійовіша від будь-яких указів, постанов, комітетів, комісій, закликів, пропаганди, — мертвий. Бо немає стимулів:

— податкових пільг (споживачам енергії, вітчизняним і зарубіжним інвесторам, іншим);

— пільгового і пріоритетного кредитування цільових регіональних і локальних програм енергозбереження і енергоефективності;

— реальної, а не на словах, підтримки енергозбереження державою, відображеної в правових, законодавчих, фінансових та інших механізмах.

Для порівняння, Росія на два роки пізніше прийняла Закон «Про енергозбереження» і сьогодні далеко випередила Україну, бо підзаконні норми і правила, укази Президента, постанови уряду — все це має ринковий характер там, і вони спрямовані в регіони. А уряд питаннями енергозбереження не займається взагалі. Федеральний рівень видає тільки закони і постанови.

Порівнюючи загальноприйняті оцінки експертів енергоефективності господарювання України з розвиненими країнами Заходу, ми платимо втричі — вчетверо більше, ніж вони. Та чи не варто зрозуміти, що до енергозбереження не досить закликати, думаючи, що все піде, як по маслу, треба нарешті і «мазати», а спочатку збити це масло.

Михайло ЛІВАНДОВСЬКИЙ.

Молодим усюди в нас дорога — і все мимо...

— Вони ще й народжують! — дивлячись на молоде подружжя, яке щойно залишило пологовий будинок, сказав чоловік, котрий разом зі мною чекав тролейбус. — Самовбивці та й годі.

— Звідки стільки песимізму?

— Кажу про те, що відчув на власній шкурі. Отримую сто гривень, а на руках у мене дві дорослі дочки, яких і одягти, й нагодувати треба. Старшій — 20, за фахом — швачка. ПТУ закінчила торік. Півроку протинялася в пошуках роботи і в січні змушена була зареєструватися в міському центрі зайнятості населення. Що чекає на молодшу, навіть боюся загадувати. Вона студентка вузу. Молоді фахівці нині не в пошані. Ось чому тепер в Україні потомство заводять або «нові», або відчайдушні, які ще продовжують вірити в якесь там диво. Але й таких стає дедалі менше.

Сповідь випадкового попутника залишила в душі такий осадок, що я вирішив особисто переконатися в правдивості його слів. І краще не робив би цього...

Лабіринт зі стажем

— Молоде покоління фактично кинуто напризволяще, — каже начальник відділу програм зайнятості, статистики та ринку праці Сумського обласного центру зайнятості населення Зінаїда Олексіївна Ворона. — Всі розроблені нами програми зайнятості молоді лопаються, як мильні бульбашки, майже в самому зародку. Підтвердження цьому — ситуація на ринку праці Сумщини, де відсоток безробітної молоді від 18 до 28 років досяг страхітливої цифри — 36 відсотків. Це не багато не мало — 12,5 тисячі чоловік. У першому кварталі нам з горем пополам вдалося працевлаштувати лише 600 юнаків і дівчат. Нині вибити місце на будь-якому підприємстві для молодого безробітного — справа практично безперспективна. Роботодавці, наче змовившись, ставлять їм такі рогатки, що ні об'їхати, ні обійти. Наведу лише один з найбільш кричущих прикладів. Неодмінна умова прийому молодої людини на завод, фабрику, фірму — 5-річний трудовий стаж. Та де йому взятися у випускника загальноосвітньої школи або щойно демобілізованого солдата?! Уявіть собі таку заявку: «Підприємству потрібен економіст з вищою освітою і стажем роботи не менш як 10 років у віці не старше 28 років»... Гадаю, коментарі тут зайві.

— І у вас немає жодних важелів впливу на роботодавців, які зарвалися?

— Абсолютно. Кожний з них сам собі господар, живе за принципом: що хочу, те й роблю. До нього й на козі не під'їдеш, навіть із законом. Змилостивиться — працевлаштує, не захоче — виставить за ворота.

— А як тоді бути з обов'язковою 5-відсотковою квотою стосовно молоді?

— А ніяк, — приєднався до розмови начальник управління освіти Сумської обласної держадміністрації Володимир Живодер. — Роботодавці відбуваються штрафом, причому мізерним. І спробуй його ще вибити. Якби були штрафи солідніші та діяв жорсткий механізм їх стягнення, тоді багатьох вдалося б напоумити. А так... Нині адміністрації практично всіх підприємств геть-чисто відмовляються від раніше поданих ними заявок на молодих фахівців. А нам і крити нема чим, бо мотивації відмов, наче під копірку писані: «... у зв'язку зі скрутною економічною ситуацією».

«Не допоможете — у мене одна дорога...»

— Мені ніколи не забути цих страшних слів, які вимовив у кабінеті психолога тихим голосом звільнений у запас 20-річний хлопець після восьмимісячних поневірянь у пошуках роботи по заводах, фірмах, акціонерних товариствах, — розповідає заступник директора обласного центру соціальних служб для молоді Лариса Павловська. — Він сказав: «Одна дорога — на той світ». Як згадаю — мурашки по тілу.

— Він мав бодай якусь професію?

— Слюсаря.

— Змогли допомогти?

— Слава Богу. Три дні мало не всім центром за десятками адрес телефонували, їздили, просили.

— Чому просили?

— На відміну від інших областей, у нашій немає спеціальної служби праці молоді.

— Тобто молодіжної біржі праці?

— Саме так.

— То що чи хто заважає вам створити її?

— Держава. Третій рік б'ємося над розв'язанням цього питання, і все марно.

— За чим затримка?

— За двадцятьма тисячами гривень, що їх ніяк не можемо випросити під цю службу.

— Звернулися б за допомогою до спонсорів.

— Але й тут уряд загнав молодь у безвихідь.

— Як так?

— Дуже просто, — пояснює заступник начальника управління у справах сім'ї та молоді обласної держадміністрації Юрій Харламов. — У лютому 1993-го Верховна Рада прийняла Закон «Про сприяння соціальному становленню і розвиткові молоді в Україні», в другому абзаці 5-ї статті якого чорним по білому записано: «Верховна Рада України, місцеві ради народних депутатів встановлюють податкові пільги для підприємств, об'єднань громадян, фондів, що беруть участь у реалізації державних програм сприяння та розвитку молоді...»

— То в чому річ? Не закон — знахідка.

— У тому, що працював закон лише один рік. А потім один з чергових урядів спокійнісінько засунув його під сукно, де він і припадає пилюкою досі. Ось спонсори й наставляють нас: «Ви — люди служиві, отож і звертайтеся до держави за допомогою. Ми й без вашої благодійності по горло ситі податковим зашморгом...» Уся біда в тому, що уряд проводить соціальну молодіжну політику лише на словах та на папері. Користі від такої «турботи» ні Україні, ні молоді!

Якщо в 1993—96 роках до обласного і районних центрів соціальних служб для молоді Сумщини за психологічною, медико-соціальною, консультативною та юридичною допомогою звернулося 10,5 тисячі молодих людей, то за один лише 1997-й — утричі більше, і багато хто з них через життєву невлаштованість були на межі відчаю. А скільки ще прийде з надією та вірою, що рідна держава допоможе їм стати на ноги і повернe до нормального людського життя! Чи допоможе?..

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

Хлопцям Платіні — нагороди з платини...

Спорт

Мов захоплюючий телесеріал, промайнув місяць футбольних баталій у Франції. І завершення його видалося на славу. У головному матчі зійшлися суперники гідні — чотириразові чемпіони світу бразильці і господарі першості французи, які вигравали звання чемпіонів Європи, олімпійських ігор, були призерами чемпіонатів світу. А от найвищим титулом світового футболу не володіли жодного разу. Що ж, у підопічних Еме Жаке мотивації були неабиякі. І основна та, що вони виступали вдома. Ще до початку оглядачі назвали фінал найромантичнішим. Адже проти найкращого захисту виступав найкращий напад...

Бразилія — Франція. 0:3. 0:1 Зідан, 27, 0:2 Зідан, 45, 0:3 Петі, 90.

Бразилія: Таффарел, Кафу, Алдаїр, Жуніор Байано, Роберто Карлос, Сезар Сампайо (Едмундо, 73), Дунга, Леонардо (Денілсон, 46), Рівалдо, Роналдо, Бебето. Тренер Маріо Загало.

Франція: Бартез, Тюрам, Лебеф, Десаї, Лізаразю, Карембе (Богоссян, 57), Дешам, Петі, Джоркаефф (Віейра, 75), Зідан, Гіварш (Дюгаррі, 66). Тренер Еме Жаке.

На 68-й хв. з поля вилучено Десаї.

Арбітр Саїд Бельгола (Марокко).

12 липня. Сен-Дені. «Стад де Франс». 80 000 глядачів.

Багатьох цікавило: а хто цілуватиме в лисину воротаря господарів Фаб'єна Бартеза? Це завжди «на фарт» робив Лоран Блан. Але в півфінальному матчі з хорватами він отримав червону картку, і його було позбавлено головного десерту — участі в фінальному поєдинку. Але Блан таки цілував Бартеза... двічі. Він зміг підійти до свого голкіпера перед самим свистком на гру і виконав цю місію. А вже по закінченні матчу повторив процедуру з особливою насолодою. Адже і в нього, і в його друга Фаб'єна на грудях уже виблискували чемпіонські медалі, вироблені з платини. До речі, переможених відзначено золотими нагородами, хорватів — срібними, а нідерландців — бронзовими.

Оцінюючи шанси суперників у боротьбі за Золотий Кубок світу, перевагу віддавали бразильцям. Але французькі футболісти, либонь, не читали газет, не дивилися телевізорів і не слухали радіо. А спокійно і наполегливо готувалися до вирішального поєдинку. На шляху до нього вони виступали просто блискуче, вигравши всі зустрічі: у ПАР — 3:0, Саудівської Аравії — 4:0, Данії — 2:1, Парагваю — 1:0, Італії — 4:3 (основний і додатковий час — 0:0, післяматчеві пенальті — 4:3), Хорватії — 2:1.

Із перших хвилин фіналу французька команда заходилася тиснути на ворота, які захищав відмінний майстер Клаудіо Таффарел. Але і йому не вдалося, як це він робив у попередніх матчах, врятувати Бразилію. Адже у складі французів виступало чимало видатних гравців. Але і на їхньому тлі найяскравішим був Зенедін Зідан. Багато тренерів і фахівців просто закохані в нього. Ви послухали б, з яким захопленням каже про нього Валерій Васильович Лобановський.

І 25-річний нападаючий, як кажуть, упіймав жар-птицю. Два м'ячі, забиті ним після подачі кутових у першому таймі, фактично вирішили всю справу. Франція — вперше чемпіон в історії світового футболу!

Після перерви, як і очікувалося, бразильці пішли вперед. Але їм забракло міці, щоб пробити оборонні мури суперника. Та ще й треба було пильнувати, очікуючи його підступних контратак. І все ж одного разу південноамериканці таки прогавили гострий випад французів, який завершив довгочубий блондин Еммануель Петі.

Лише одного разу, коли під завісу матчу Рівалдо бив зблизька, чотириразові чемпіони були недалекі від успіху. Але чудово зреагував Бартез. Навіть маючи чисельну перевагу, бразильці не скористалися нею і не налагодили як слід наступальні дії.

Одне слово, цілковита перевага французів, їхня переконлива і заслужена перемога. І вся Франція вибухнула криками шаленої радості. І найкраще у цьому величезному хорі було почути голоси президента країни Жака Ширака і голови оргкомітету «FRANCE-98», видатного гравця сучасності Мішеля Платіні.

— Ми дуже серйозно готувалися до цього матчу, — сказав сяючий і щасливий Еме Жаке. — І цілком заслужено перемогли. Хоча мало хто вірив у це, окрім команди і її щирих друзів. Тепер Франція переконалася, що має чудову збірну, видатних гравців.

Засмучений Маріо Загало сказав журналістам:

— Французи створили потенціал перемоги ще в першому таймі. Після перерви ми зробили все, щоб врятувати зустріч. Однак суперник грав набагато краще. Звичайно, я мріяв подарувати Бразилії п'яту світову перемогу. Але це був не наш день...

А напередодні відбувся матч за 3—4 місця.

Нідерланди — Хорватія. 1:2. 0:1 Просінечкі, 13, 1:1 Зенден, 22, 1:2 Шукер, 36.

Нідерланди: ван дер Сар, Ф. де Бур, Стам, Нуман, Йонк, Зеєдорф, Давідс, Коку (Овермарс, 46), Бергкамп (ван Хойдонк, 58), Клюйверт, Зенден. Тренер Гус Хіддінк.

Хорватія: Ладич, Штімац, Білич, Солдо, Станич, Бобан (Тудор, 86), Ярні, Просінечкі (Влаович, 78), Юрчич, Асанович, Шукер. Тренер Мирослав Блажевич.

Арбітр Епіфаніо Гонсалес-Чавес (Парагвай).

11 липня. Париж. «Парк де Пренс». 49 000 глядачів.

Хорвати, поза всякі сумніви, — одні з героїв 16-го чемпіонату світу. Будучи дебютантами, вони з першої спроби увійшли до еліти. Як і в складі французів, у хорватській команді був справжній лідер — Давор Шукер. Він із шістьма м'ячами, до речі, став найкращим бомбардиром чемпіонату...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Перші загальні збори акціонерів ВАТ «Шпанівський цукровий завод» переносяться на 24 липня 1998 року

Порядок денний:

1. Інформація про продаж акцій.
2. Звіт голови правління про фінансово-господарську діяльність товариства за 1997 рік.
3. Звіт ревізійної комісії.
4. Внесення змін до статуту товариства.
5. Вибори голови та членів правління.
6. Вибори спостережної ради.
7. Затвердження внутрішніх нормативних документів товариства.
8. Порядок розподілу чистого прибутку ВАТ «Шпанівський цукровий завод», заходи щодо погашення боргових зобов'язань ВАТ.

Початок реєстрації о 7-й годині в будинку культури цукрового заводу. Відкриття зборів о 12-й годині. При собі мати паспорт.

Телефон для довідок: (0362) 27-72-32.

Арбітражний суд Донецької області за заявою відділу державної служби охорони при Слов'янському МВ УМВС України в Донецькій області, порушив справу № 33/2-76 про визнання банкрутом кооперативу «Слов'янський виробничо-комерційний центр» (юридична адреса боржника: 343205, Донецька область, м. Слов'янськ, вул. Новий Бит, 7-а, р/р 26002301720 в Слов'янському відділі ощадбанку 2868, МФО 335106, код ОКПО 23122042.

Адреса Арбітражного суду: 340105, м. Донецьк, бульвар Пушкіна, 34.

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

BLACK SEA TRADE AND DEVELOPMENT BANK

BSTDB, Headquarters in Thessaloniki/Greece, established ia February 1998, is a regional multinational bank with I billion SDR registered capital having participation of eleven shareholders States: Albania, Armenia, Azerbaijan, Bulgaria, Georgia, Greece, Moldova, Romania, thc Russian Federation, Turkey and Ukraine.

AN OPPORTUNITY FOR JOINING A TEAM OF HIGH PROFESSIONALS

CHIEF ECONOMIST 7 years extensive research and analytical experience in international banking, finance and economic development related to IFIs, preferably PhD holder. List of publications is required.

LEGAL ADVISOR 10 years experience/law practice in a reputable international financial institution/legal organisation covering legal, strategic, institutional issues.

INTERNAL AUDITOR 7 years experience of which at least three in banking/financial auditing. International audit certification(s) is an advantage.

BUDGETING & CORPORATE PLANNING MANAGER 5 years international experience in this field.

CREDIT RISK MANAGER/ASST MGR 5 years of professional experience in credit risk assessment within a reputable international bank/financial institution.

PROJECT FINANCE MANAGER/ASST MGR 5 years experience in projects financed by IFIs.

PROJECT EVALUATION MANAGER 5 years of experience in IFIs covering institutional, economic, financial aspects of project cycle.

TRADE FINANCE MGR 5 years of experience related to international trade financing.

PROGRAMS OFFICER 5 years of analyst experience related to regional/country and sectoral programs.

TREASURY MANAGER/ASST MGR/DEALERS 5 years of experience in international financial markets.

HUMAN RESOURCES MANAGER 5 years of international experience in personnel management.

IT MANAGER 5 years in bank related IT systems development and management.

FINANCIAL CONTROLLER/OFFICER 5 years in international banking and finance.

ADVISOR 10 years experience in international economic, financial and/or banking issues in governmental/international organisations. Experience related to the region is a plus.

ADMINISTRATION MANAGER/ASST MGR 5 years of international experience in organisational/administrative field.

LEGAL ASST Specialisation in International and Commersial Law. 3 years of experience. Strong academic background.

EXECUTIVE SECRETARY University degree. 3 years of experience, preferably with IFIs. Excellent command of English.

- ✓ **Proficiency in both written and spoken English is a prerequisite**
- ✓ **Willingness to work in a multinational environment is required**
- ✓ **Nationals of Member and non-Member countries are eligible**
- ✓ **Duty station is Thessaloniki, Greece**

- ■ **Applicants are advised to use our Standard Form available on web page: http:\\www. bstdb. gr and e-mail: info@bstdb. gr.**
- ■ **Standart Form or C. V. must include two references.**
- ■ **Applications must be received before August 21, 1998.**
- ■ **All applications will be treated strictly confidential.**
- ■ **P. O. Box 10111, 54110 Thessaloniki, Greece.**
- ■ **Fax: ++ 3031 286590 or ++3031 222636.**

До уваги акціонерів

ВАТ «Хотинський хлібозавод»

Установчі збори акціонерів ВАТ «Хотинський хлібозавод» відбудуться 20 серпня 1998 року об 11-й годині в приміщенні Будинку школяра м. Хотин вул. Незалежності, 42.

Реєстрація розпочнеться з 8-ї години.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про результати фінансово-господарської діяльності товариства.
2. Звіт ревізійної комісії та головного бухгалтера товариства.
3. Затвердження статуту товариства (нова редакція).
4. Затвердження нормативних документів ВАТ.
5. Вибори органів управління та контролю.

Учасники повинні мати при собі документ, що посвідчує особу.

Правління.

Арбітражний суд Кіровоградської області порушив справи про банкрутство:

малого підприємства «Будівельний» (м. Кіровоград, вул. Металургів, 5, р/р 02600030010161 ОД Укрсоцбанк, код 13758000) справа № 05-01/1040/9-55;

приватної фірми «Ленада-С» (м. Кіровоград, вул. К. Маркса, 84, р/р 2600430010641 ОД Укрсоцбанк, код 24150738), справа № 05-01/10-44/9-51;

приватного виробничо-комерційного підприємства «Болівар» (м. Кіровоград, вул. Жадова 7, кв. 29, р/р 26006200433001, АПБ Україна, код 22211306), справа № 05-01/1043/9-52;

приватної сервісно-комерційної фірми «П. В. В.» (м. Кіровоград, пров. Кріпостний, 21, кв. 28, р/р 02600430010508 ОД Укрсоцбанк, код 13765974), справа № 05-01/1041/9-54;

товариства з обмеженою відповідальністю «Приладобудівник» (м. Кіровоград, вул. Волкова, 2, р/р 26004200145001 АПБ Україна, код 20633799), справа № 05-01/952/9-41.

Майнові вимоги кредиторів і заяви санаторів подаються у місячний термін з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Донецької області, за заявою відділу державної служби охорони при Слов'янському МВ УМВС України в Донецькій області, порушив справу № 50/1-246 про визнання банкрутом товариства з обмеженою відповідальністю «Світанок» (юридична адреса боржника: 343212, Донецька область, м. Слов'янськ, вул. Комунарів, 22, р/р 26008187236001 в Приватбанку м. Слов'янськ, МФО 335690, код ОКПО 23033918).

Адреса Арбітражного суду: 340105, м. Донецьк, бульвар Пушкіна, 34.

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Повідомлення про збільшення статутного фонду і виплату дивідендів ВАТ «Дормашина»

1. Мотиви збільшення статутного фонду:
— статутний фонд збільшується в зв'язку з індексацією основних засобів виробництва за станом на 1.01 1995 р.
2. Розмір збільшення:
— статутний фонд збільшується на 1533462 грн.
3. Дані щодо кількості акцій на додатковий випуск:
— додатково буде випущено 6133848 шт. акцій номінальною вартістю 25 коп. за одну акцію.
4. Права акціонерів на додатковий випуск акцій.

Додатковий випуск акцій буде розподілено між акціонерами пропорційно їхній частці в статутному фонді ВАТ «Дормашина».

Видача акцій додаткового випуску почнеться з дня опублікування в пресі цього оголошення.

Прибуток на одну акцію за 1997 р. становить 5,58 коп.

Виплата дивідендів буде здійснюватись протягом 6 місяців в міру накопичення коштів.

Правління ВАТ «Дормашина».

До уваги засновників УМВБ!

Українська міжбанківська валютна біржа (УМВБ) повідомляє про проведення 21 серпня 1998 року о 15.00 позачергових загальних зборів акціонерів-засновників УМВБ.

Порядок денний:

1. Звіт дирекції УМВБ про результати діяльності за I півріччя 1998 р.
2. Про нові статутні документи УМВБ.
3. Про зміни у керівних органах УМВБ.
4. Різне.

Реєстрація банків-засновників 21.08.98 з 14.00 у Констрактовому домі (м. Київ, вул. Межигірська, 1).

Довідки за тел. 220-14-80, 227-08-31.

Біржовий комітет УМВБ
Дирекція УМВБ.

Арбитражный суд Автономной Республики Крым (г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбудил дело № 3038-2 о банкротстве КП «Кучук-Озень», г. Алушта, с. Малореченское, ул. Северная, 6, директор Джамаладинов.

Целью этого объявления является выявление кредиторов и санаторов. Претензии принимаются Арбитражным судом на протяжении месяца со дня публикации объявления.

ВАТ «Волиньавтотранс»

сповіщає своїх акціонерів про позачергові загальні збори, які відбудуться 25 серпня 1998 року о 14.00 за адресою:

м. Луцьк, вул. Зв'язківців, 1-б (актовий зал).

Реєстрація акціонерів проводитиметься в день проведення зборів з 9.00 до 13.00.

Порядок денний:

1. Збільшення статутного фонду акціонерного товариства у зв'язку з індексацією основних фондів.
2. Збільшення статутного фонду акціонерного товариства шляхом проведення додаткової емісії акцій.
3. Внесення змін до статуту та інших нормативних документів.
4. Різне.

При собі мати сертифікат акцій і паспорт.
Довідки за тел. (03322) 5-11-91.

Дирекція ВАТ «Волиньавтотранс».

Ініціативна група, що володіє у сукупності понад 10% акцій **ВАТ «Київський м'ясокомбінат»,** згідно зі ст. 41 Закону України «Про господарські товариства», оголошує про скликання позачергових загальних зборів акціонерів, що відбудуться 11 серпня 1998 року о 12.00 за адресою: м. Київ, вул. Зрошувальна, 5, ВАТ «Київський м'ясокомбінат», актовий зал.

Реєстрація акціонерів та уповноважених осіб проводитиметься за тією ж адресою 9 і 10 серпня з 9.00 до 17.00, 11 серпня з 7.00 до 11.00.

Акціонерам мати при собі документ, що посвідчує особу, та сертифікат акцій. У разі, якщо Ви не маєте можливості взяти участь у зборах особисто, прохання оформити доручення та надіслати реєстроутримувачу в термін до 05.08.98 р.

Порядок денний:

1. Затвердження нової редакції статуту та положень ВАТ.
2. Звіт керівних органів за період січень 1998 р. —серпень 1998 року.
3. Перевибори керівних органів ВАТ.

Арбітражний суд Тернопільської області (282000, м. Тернопіль, вул. Князя Острозького, 14А) порушив справу про банкрутство приватного підприємства «Каскад».

Юридична адреса: Тернопільська обл., Гусятинський р-н, м. Хоростків, вул. Івасюка, 13.

Р/рахунок 26004201714001 в Гусятинському відділені банку «Україна», МФО 338192, код ЄДРПОУ 09338192.

Арбитражный суд Луганской области (г. Луганск, пл. Героев Великой Отечественной войны, 3а) возбудил дело № 12/556 от 12.05.98 г. о признании банкротом магазина № 33, дочернего предприятия ОАО «Урожай» (г. Луганск, ул. Советская, 53, ид. код 21818452, р/с 000389507 в обл. ДАК УСБ, МФО 304018).

Арбитражный суд Луганской области (г. Луганск, пл. Героев Великой Отечественной войны, 3а) возбудил дело № 12/566 от 12.05.98 г. о признании банкротом Коммунального предприятия розничной торговли № 7 (г. Алчевск, ул. Чапаева, 2, ид. код 23488375, р/с 480805 в отделении Сбербанка № 3113 г. Алчевска, МФО 364081).

Арбитражный суд Луганской области (г. Луганск, пл. Героев Великой Отечественной войны, 3а) возбудил дело № 12/546 от 12.05.98 г. о признании банкротом магазина № 39, дочернего предприятия ОАО «Урожай» (г. Луганск, ул. Советская, 88, ид. код 21818489, р/с 000389510 в обл. ДАК УСБ, МФО 304018).

Правление АБ «ИКАР-БАНК» сообщает:

Информацию о пятом выпуске акций АБ «ИКАР-БАНК», опубликованную в газете «Голос Украины» № 126 от 04.07.98, считать недействительной.

Информация о пятой эмиссии акций акционерного банка «ИКАР-БАНК»

1. Открытое акционерное общество Акционерный Банк «ИКАР-БАНК», местонахождение: 340052, г. Донецк, проспект Ильича, 100а, телефон — (0622) 97-42-48, телефакс — 97-42-34.

АБ «ИКАР-БАНК» учрежден 31 октября 1989 года как первый коммерческий банк в Донбассе, в 1993 году преобразован в открытое акционерное общество.

Предметом деятельности банка является: кредитование субъектов хозяйственной деятельности и граждан за счет привлечения средств предприятий, учреждений, организаций, населения и иных кредитных ресурсов, кассовое и расчетное обслуживание клиентов банка, выполнение валютных и иных банковских операций, предусмотренных Законом Украины «О банках и банковской деятельности».

АБ «ИКАР-БАНК» имеет зарегистрированный и оплаченный уставный фонд в размере 4 140 000 гривен.

Численность служащих по состоянию на начало второго квартала 1998 года составляет — 92 человека.

Количество акционеров — 578.

В числе акционеров и клиентов АБ «ИКАР-БАНК» крупные украинские промышленные экспортеры и импортеры, заводы, торговые компании, коммерческие фирмы, частные лица. АБ «ИКАР-БАНК» имеет корреспондентские отношения с 15 банками—корреспондентами в странах СНГ и за рубежом и проводит активную работу по их дальнейшему увеличению.

Благодаря добросовестному отношению и творческому подходу к работе банка его работников и постоянной поддержке акционеров, АБ «ИКАР-БАНК» занимает достойное место среди наиболее стабильных и надежных финансово-кредитных учреждений Украины, о чем свидетельствуют показатели баланса.

2. Баланс и отчет о прибылях и убытках АБ «ИКАР-БАНК»

Баланс АБ «ИКАР-БАНК» (в гривнах)

Актив	1.01.97	1.01.98	1.04.98
Денежная наличность	718,865.92	631,461.93	825,313.56
в т. ч. иностранная валюта	351,893.64	188,359.62	385,322.83
Корреспондентский счет в НБУ	1,189,184.95	1,423,309.58	393,315.85
Корреспондентские счета в иностранных банках	2,586,076.76	1,966,205.56	1,368,331.76
Государственные ценные бумаги	310,314.58	490,764.25	726,034.85
Межбанковские кредиты и депозиты:	531,010.00	776,100.73	1,421,377.05
в т. ч. иностранная валюта	357,010.00	602,100.73	1,020,694.85
Кредиты юридическим лицам	5,088,847.88	6,700,528.16	7,318,943.09
в т. ч. иностранная валюта	490,776.72	754,797.68	1,246,322.96
Кредиты физическим лицам	426,990.48	671,530.64	677,055.05
Вложения в ценные бумаги	231,974.03	332,645.53	332,645.53
Прочие дебиторы	563,385.98	1,122,030.84	1,320,021.33
Основные средства	2,052,396.84	3,043,251.22	2,917,156.21
Прочие активы	2,725,463.65	1,067,006.10	1,089,854.35
Итого Активы	***16,424,511.07***	***18,224,834.54***	***18,390.048.63***

Пассив	1.01.97	1.01.98	1.04.98
Уставный фонд	3,013,379.49	4,140,000.00	4,140,000.00
Резервные фонды	436,379.27	436,379.27	436,379.27
Прибыль прошлых лет	2,029,632,52	2,837,302.24	2,862,788.79
Корреспондентские счета других банков	16.74	17.39	17.39
Межбанковские кредиты и депозиты	188,900.00		1,635,739.78
в т. ч. иностранная валюта	188,900.00		1,019,150.00
Текущие счета юридических лиц	4,582,849.83	5,839,381.94	2,829,164.48
в т. ч. иностранная валюта	1,910,701.94	1.854,201.26	134,166.10
Депозиты юридических лиц	311,264.49	1,127,528.22	1,110,895.87
в т. ч. иностранная валюта	0.00	0.00	407,660.00
Текущие счета физических лиц	538,813.47	278,875.57	371,962.15
в т. ч. иностранная валюта	68,342.85	55,291.37	51,522.72
Депозиты физических лиц	2,371,011.33	2,761,519.50	3,436,103.71
в т. ч. иностранная валюта	1,201,799.84	874,204.38	1,206,767.92
Прочие кредиторы	2,952,263.93	803,830.41	1,566,027.60
Результат деятельности			969.59
Итого Пассивы	***16,424,511.07***	***18,224,834.54***	***18,390,048.63***

Отчет о прибылях и убытках АБ «ИКАР-БАНК» (в гривнах)

Показатель	1996 г.	1997 г.	1 кв. 1998 г.
Доходы			
1. Проценты по кредитам	2,017,298.17	4,303,793.80	764,563.72
2. Доходы и комиссия по услугам, предоставляемым клиентам	627,711.16	954,303.36	255,683.01
3. Доходы от операций с ценными бумагами	210,230.41	188,327.64	44,281.61
4. Прочие доходы	160,856.53	87,086.17	136,266.07
5. Внереализационные доходы	1,402,997.45	522,135.18	
Всего доходов	4,419,093.72	6,055,646.15	1,200,794.41
Расходы			
1. Начисленные и выплаченные проценты	995,173.28	1,252,434.34	558,041.25
2. Расходы на содержание аппарата управления	761,658.53	1,151,041.15	193,297,40
3. Операционные и другие расходы	1,333,000.06	2,364,145.09	397,892.97
4. Амортизационные отчисления	61,158.31	128,785.72	50,593.20
5. Внереализационные расходы	130,182.01	101,104.30	
Всего расходов	3,281,172.19	4,997,510.60	1,199,824.82
Прибыль	1,137,921.53	1,058,135.55	969.59
Использование прибыли:			
платежи в бюджет	279,436.22	275,852.30	
прибыль к распределению	851,998.76	782,283.25	

3. Органами управления банка являются общее собрание акционеров, совет банка, правление банка.

Высшим органом управления является общее собрание акционеров.

Контроль за деятельностью правления осуществляет совет банка и ревизионная комиссия.

Председатель правления — Гнедов Константин Михайлович, 1959 года рождения, образование высшее, квалификация «экономист», общий трудовой стаж 20 лет, стаж работы в должности председателя правления 3 года 4 месяца.

Заместитель председателя правления — Мартынов Сергей Алексеевич, 1958 года рождения, образование высшее, квалификация «экономист», общий трудовой стаж 19 лет 1 месяц, стаж работы в должности заместителя председателя правления 1 год 9 месяцев.

Заместитель председателя правления — Малкова Елена Ивановна, 1959 года рождения, образование высшее, квалификация «экономист», общий трудовой стаж 15 лет 1 месяц, стаж работы в должности заместителя председателя правления 2 года 1 месяц.

Главный бухгалтер — Шевцова Нина Григорьевна, образование высшее, квалификация «экономист», общий трудовой стаж 30 лет, стаж работы в должности главного бухгалтера 3 месяца.

Председатель совета банка — Потемкин Сергей Владимирович, 1961 года рождения, образование высшее, квалификация «юрист», общий трудовой стаж 22 года, стаж работы в должности председателя совета 3 года.

Председатель ревизионной комиссии — Витько Николай Зиновьевич, 1935 года рождения, образование высшее, квалификация «бухгалтер», общий трудовой стаж 42 года, стаж работы в должности председателя ревизионной комиссии 5 лет.

4. Возможные факторы риска в деловой деятельности АБ «ИКАР-БАНК»:

наличие долгов и убытков — отсутствует;

угроза банкротства — отсутствует;

возможность реорганизации банка — отсутствиет;

зависимость от колебаний курса иностранных валют при исполнении договоров с зарубежными партнерами —является;

наличие в руководстве банка конфликта интересов —отсутствует;

возможность проведения забастовок — отсутствует;

большие затраты будущих периодов — отсутствует;

осуществление рискованных операций — отсутствует;

возможность неисполнения заключенных договоров —является;

нестабильность общей экономической ситуации в Украине — является;

постоянные изменения нормативных актов, которые касаются деятельности коммерческих банков — является;

неопределенность налоговой политики в стране —является;

несовершенство общей законодательной базы — является;

различные форс-мажорные обстоятельства — является.

5. АБ «ИКАР-БАНК» является универсальным банком. В соответствии с лицензией Национального банка Украины № 55 от 5.12.1996 г. банк имеет право осуществлять двадцать девять банковских операций, предусмотренных Законом Украины «О банках и банковской деятельности». Банк обслуживает более 1000 клиентов.

Акционерный банк «ИКАР-БАНК» имеет разрешение Министерства финансов Украины № 32 от 12.06.92 г. на осуществление операций с ценными бумагами, разрешение Министерства финансов Украины № 67 от 28.09.94 г. на осуществление деятельности как депозитария инвестиционного фонда, инвестиционной компании и разрешение Государственной комиссии по ценным бумагам и фондовому рынку № 372-Р от 12.11.97 г. на право ведения реестров собственников именных ценных бумаг.

Банк имеет безбалансовое отделение в г. Авдеевка и представительство в г. Киеве, проводит активную работу по дальнейшему расширению сети филиалов и представительств.

Капиталы банка надежно вкладываются в перспективные проекты и отрасли, включая производство, строительство, торговлю, науку.

АБ «ИКАР-БАНК» является участником Ассоциации украинских банков, членом Украинской межбанковской валютной биржи, учредителем Донецкой фондовой биржи.

Банком осуществлялись инвестиции в облигации внутренного государственного займа Украины, в облигации местных займов, акции ряда предприятий Донецкой области. На 1.04.98 г. в ОВГЗ инвестировано 797000,00 грн., в облигации Днепропетровского городского займа — 140000,00 грн., в акции ОАО «Енакиевский цементный завод» — 77125,53 грн., в АО «Донецкая фондовая биржа» — 500,00 грн., АО «Межрегиональный фондовый союз» — 10500,00 грн., ОАО «Авдеевский коксохимический завод» — 145020,00 грн.

Иных инвестиций, а также научно-исследовательской деятельности банком не осуществлялось.

ДО УВАГИ АКЦІОНЕРІВ ВАТ «ГАЛЛАК»

14 липня 1998 р. о 10 годині в актовому залі ВАТ «Галлак» відбудеться продовження загальних позачергових зборів акціонерів товариства з порядком денним:

1. Про збільшення розміру статутного фонду товариства.

Додаткова інформація.

Збільшення статутного фонду здійснюється у відповідності з «Положенням про порядок збільшення статутного фонду АТ у зв'язку з індексацією основних фондів», затверджено рішенням Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 12.02.1998 р. № 39.

Статутний фонд збільшується на 34606635 грн. шляхом додаткового випуску 6 591 740 штук акцій номінальною вартістю 5,25 грн., які розподіляються серед акціонерів товариства пропорційно їх частці у статутному фонді.

2. Про продаж малосімейного гуртожитку ВАТ «Галлак».

3. Про фінансовий стан товариства у 1998 році.

Запрошуються всі акціонери ВАТ «Галлак».

Реєстрація акціонерів буде проводитись 14.07.1998 р. в фойє адмінуправління з 8.00 до 9.55 за адресою: м. Борислав, вул. Дрогобицька, 721.

Для реєстрації при собі необхідно мати:

— документ, що посвідчує особу;

— сертифікат акцій (виписку з особового рахунку);

представникам акціонерів та юридичним особам доручення, оформлені згідно з чинним законодавством.

Акціонери, які не братимуть участі у зборах, або не оформлять доручення, втратять право на отримання додаткового пакета акцій.

Правління ВАТ «Галлак».

«МП» «Гермет» оголошує про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення за адресою: 254107, м. Київ, вул. Нагірна, 22, тел. 211-62-36, код 16400316.

У номер

• *Донецьк*

Гірничим наукам — українську мову

Тлумачний словник гірничих термінів вийшов друком у Донецьку. За словами керівника авторського колективу Володимира Білецького (Донецький державний технічний університет), цей словник на 5000 термінів —перший крок до створення гірничої енциклопедії українською мовою. Адже протягом десятиліть дослідники вітчизняної галузі використовували винятково російську термінологію через відсутність власної.

• *Дніпропетровськ*

Щось з пам'яттю нашою сталося...

Знову вирували пристрасті навколо меморіального Севастопольського парку в Дніпропетровську. Свого часу він виник на місці кладовища, де півтора століття тому ховали померлих від ран учасників Кримської війни. Спочатку тут дозволили споруджувати молитовний будинок християнам-адвентистам сьомого дня, що викликало протест городян. Але тепер почали будувати навіть підземні гаражі і розважально-ігровий комплекс, руйнуючи могили воїнів. Депутати міськради пообіцяли розібратися і покласти край блюзнірству.

• *Рівне*

Живуть же жінки

Шестеро осіб — і всі вони жінки — з Дубнівського району переступили столітній рубіж. Найстарша — 114-річна Щербатюк з Турковичів. По 103 роки прожили Мотрона Фурига з Привільного та Марора Бучек з Великих Садів. Подолали «віковий» бар'єр і Параска Сімйора з Мирогощі, Тетяна Борисюк з Плоски та Марія Мандзбюк з Клинців.

Районна влада привітала «рекордсменок» і розщедрилася на 100 гривень грошової допомоги кожній.

• *Кіровоград*

Адреси макових бід

З початку року в Кіровоградській області порушено 242 кримінальні справи щодо 250 осіб, які виготовляють і продають наркотики, повідомляє «Інтерфакс-Україна». Річ у тому, що область служить перевалочною базою: через неї проходять транспортні магістралі, які сполучають південні і східні області, де є макові поля, із західними, куди зілля збувають.

На першому етапі операції «Мак-98» виявлено і знищено майже гектар посівів опіумного маку. До адміністративної відповідальності притягнуто 815 осіб.

Велику Кабальє почує й Україна

Гастролі

Незабаром Київ зустрічатиме всесвітньо відому оперну співачку Монсеррат Кабальє. Її талант став відомий широкій аудиторії завдяки співробітництву з Фредді Меркюрі в альбомі «Барселона». Репертуар оперної зірки номер один — майже 90 партій, а на шляху до світового визнання — більш як 80 альбомів. 28 липня Кабальє дасть єдиний концерт у Палаці «Україна».

Нині вже відомі деякі подробиці перебування співачки в Києві. Так, 27 липня вона прилетить із Барселони і зупиниться в готелі «Національний». Разом із Кабальє прибуде її донька — Монсеррат Марті, яка 14 років тому також дебютувала як оперна співачка. Тож у концерті візьме участь і Марті. Не менш відомий оперний диригент Хосе Колладо прибуде до столиці вже 23 липня. А виступатиме Кабальє у супроводі Національного симфонічного оркестру України, знайомство-репетиція з яким відбудеться у день концерту.

Сергій Галузін, президент компанії «Єврошоу», впевнений, що за великого бажання більшість шанувальників оперного співу зможуть почути і побачити неперевершену Кабальє, — квитки коштуватимуть від 40 до 400 гривень. Щоб «здешевити» задоволення, концерт вирішили провести не в Національній опері, де це коштувало б до 1000 гривень, а в Палаці «Україна». Звісно, навіть за таких «сприятливих умов» не кожен піде на зустріч зі співачкою, аби почути її неповторне бельканто (традиційна італійська манера співу) безпосередньо у концертній залі. Однак є альтернатива:

генеральний інформаційний спонсор проекту телеканал «1+1» присвятить Монсеррат Кабальє дві програми — 2-годинну версію концерту та телевізійний портрет співачки. Їх, звісно, зможуть переглянути всі.

Тетяна МІШИНА.

Генеральному начальнику чоловічої моди — 60

АЛЕ І В ЦЬОМУ віці в душі він, Михайло Воронін, залишається кравцем. Пройшовши шлях «від голки до академії», впевнений, що бажане — вже дійсне. Його костюми називають «дипломатичною візиткою»; їх із задоволенням одягають бізнесмени, артисти та політики нашої країни. І не тільки — вироби торгової марки «Михаїл Воронін» завоювали авторитет у 16 країнах світу.

У свій 60-й день народження (10 липня) Михайло Львович отримав чудовий подарунок — гучне свято у столичному Міжнародному центрі культури та мистецтв. А піднесли його Комітет із захисту прав споживачів, Українська Асоціація якості за участі вітчизняних виробників («Оболонь», «Гетьман», «Світоч», «Михаїл Воронін»), презентувавши акцію в підтримку вітчизняного виробника «Вітчизняна торгова марка».

Свято невимушено «вбиралося» у старе і нове, нагадуючи про минуле майстра і створюючи своєрідну ілюзію непостійного світу моди. А між тим — і розповідь про шлях до «вершини», і про «макетно-жилетний метод пошиття» чоловічого одягу без примірки. І старі відеокадри про творчість майстра. І знайомі всім уривки з кінофільмів про те, «щоб костюмчик сидів». І, нарешті, нова колекція одягу від Вороніна. А артисти та співаки — Володимир Данилець та Володимир Моїсеєнко, Віталій Білоножко, Таїсія Повалій, Дмитро Гнатюк, Ян Табачник, Василь Зінкевич, Тетяна Цимбал, Лев Лещенко та інші своїми виступами додали «дню народження» концертності.

А наприкінці — чудовий фінал — «зірковий показ» костюмів Вороніна українською арт-елітою (у якому взяв участь і екс-президент Леонід Кравчук).

Словом, «генеральний начальник української чоловічої моди», «працелюб легкої промисловості», «великий майстер» і «знавець секретів чоловічого одягу», як називали Вороніна, ще раз довів, що краса — велика сила, володіти якою люди прагнуть у усі часи, незалежно від віку. А також те, що добрі справи помічають — Фонд міжнародних премій вручив великому кравцю Вороніну орден Миколи Чудотворця, єдину в світі нагороду «за примноження добра на Землі». Відтак 60-річний український кутюр'є став 45-ю людиною в світі, яка володіє такою нагородою, поповнивши тим самим власну «колекцію» орденів та медалей.

Т. М.

БЕЗСЛОВЕСНЕ ЛИЦЕДІЙСТВО

На Херсонщині побував «Трестлтеатр» з англійського міста Бедфорда. Торік британці представляли у південному обласному центрі виставу «Лінь». Спершу відвідувачі театру цікавилися — якою ж мовою спілкуватимуться зарубіжні актори з нашим глядачем? Та сталося диво: завдяки надзвичайно яскравим маскам, чудовій режисурі, виразним декораціям та відпрацьованим мізансценам англійці півтори години тримали в напруженні глядацький зал без жодного сказаного слова.

Нинішня вистава «Світ у руках убогих» стала спільним проектом за участю британських та херсонських митців. Основою для сюжету спектаклю послугували картини гротескно-містичного змісту Пітера Брейгеля. Багата образність фламандського художника представлена власне акторами, а також масками та спеціально виготовленими ляльками. У фантастичних картинах гостросоціального змісту використано сюжети полотен художника з їхніми досить-таки дивними деталями.

Моралістичну виставу подивилися в Херсоні та Скадовську. До слова, комплект декорацій англійські митці після гастролей подарували партнерам для подальшого використання в таврійському краї.

Сергій ЗЛЕНКО.

Херсонська область.

Віктор Леоненко — в ЦСКА...

Спорт

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 2-й тур.

«Зірка» — «Металург« Д. 3:1. 2 000. Хоменко, 25, Соболь, 72, Кислов, 81 — Булгаков, 83. «Дніпро» — «Таврія». 1:0. 2 500. Бутханов, 52. «Шахтар» — СК «Миколаїв». 7:0. 4 000. Штолцерс, 12, 40, Поцхверія, 44, Орбу, 72, 85, Селезньов, 77, 83. «Нива» — «Металург» М. 1:0. 2 000. Дем'янчук, 90. «Металіст» — «Динамо». 1:6. 25 000. Іваненко, 26 — Шевченко, 7, Гусин, 18, Ребров, 43, Герасименко, 60, Венглинський, 72, Ващук, 80. ЦСКА — Карпати. 3:3. 4 000. Леоненко, 17, 34, Шкапенко, 26 — Шаран, 22, 30, Ковалець, 78. На 68-й хв. з поля вилучено львів'янина Назарова (дві жовті картки). «Металург» Зп — «Прикарпаття». 1:1. 2 000. Громов, 27 — Редушко, 70. На 85-й хв. з поля вилучено Лютого («Прикарпаття»). Матч «Ворскла» — «Кривбас» відбудеться завтра.

«Нива» — 6 очок, «Динамо», «Металург» Зп, «Прикарпаття» — по 4, «Шахтар», «Зірка», «Металург» М, «Кривбас», «Металург» Д, «Таврія», «Дніпро» — по 3, «Карпати» — 2, ЦСКА — 1, «Ворскла», «Металіст», СК «Миколаїв» — 0.

На глядачів, футболістів і тренерів «Карпат» чекала несподіванка. У складі армійців з'явилися відомі майстри Віктор Леоненко та Павло Шкапенко, які донедавна виступали в другому колективі київського «Динамо». Новобранці зіграли здорово, провівши всі три м'ячі у ворота львів'ян. До речі, киянам відповіли також колишні динамівці — Шаран і Ковалець.

Як стало відомо, Леоненка і Шкапенка армійці орендували на перше коло. І обоє, сподіватимемося, допоможуть ЦСКА у матчах Кубка кубків.

Результативно провели свої поєдинки чемпіон і срібний призер, які екзаменували дебютантів ліги. Загалом скорочений тур вийшов результативний — забито 28 м'ячів!

А тепер наша увага до збірних. Сьогодні олімпійська на стадіоні «Динамо», а завтра національна на НСК «Олімпійський» у товариських поєдинках поміряються силами з польськими суперниками.

Віктор Колотов — наставник олімпійців — запросив на матч таких футболістів: Романенка («Динамо»), Перхуна («Дніпро»), Венглинського, Черняка («Динамо»), Дранова, Яксманицького, Вороб'я («Шахтар»), Даценка («Кривбас»), Першина («Дніпро»), Котова («Сталь»), Митрофанова («Таврія»), Балицького, Олійника, Олексієнка (ЦСКА), Колчина, Гапона («Чорноморець»), Кривого («Поділля»), Сизона («Борисфен»), Кошарного («Шальке», Німеччина), Ящука («Андерлехт», Бельгія), Вороніна («Боруссія», Менхенгладбах, Німеччина).

Йожеф Сабо віддав перевагу таким гравцям: Шовковському («Динамо»), Гребенюкові («Металург» Зп), Дмитруліну, Ващукові, Головку («Динамо»), Старостякові («Шахтар»), Чижевському, Єзерському («Карпати»), Парфенову («Спартак», Росія, Москва), Калитвинцеву, Михайленкові, Косовському, Гусину («Динамо»), Кривенцову, Попову, Зубову («Шахтар»), Микитину («Карпати»), Цихмейструкові (ЦСКА), Максим'юкові («Зеніт», Росія, Санкт-Петербург), Шевченкові, Реброву («Динамо»), Скаченкові («Торпедо», Росія, Москва).

Матч основних команд обслуговуватимуть угорські арбітри: Атілла Югош, Андрош Грабовськи та Белла Кіш.

***

Кубок УЄФА-Інтертото. «Ворскла» (Україна, Полтава) —АВ «Копенгаген» (Данія). 1:1. 1:0 Мусолітін, 12 —Нільсен, 78. Перший матч — 2:2. Наша команда на наступному етапі 18 і 25 липня зустрінеться з клубом «Фортуна» (Нідерланди).

В. Б.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; ВІДДІЛ РЕКЛАМИ — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 197135.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311132.

1234 67890